

ezünk meg, rduhatnak zéljából.

llam street, ork.

street, New

New York, zgyzól hí

rdway, New

értékptát

ülő Társa

Second Ave,

M.

Son & Co.

és Ebró

és Bisto

kon az ó-ba

nkzi Bank,

és szót nem

nök Charles

er.

ela-voigynok

illetében, ötő

McKeesport.

pontosan a

ajójelegeladás

abb árak mel

tellemmel ki

st beszorzik

Trust Co.,

Takarék és

dollár. Penna

zainak egyiké

lenőzött ma

ót és részv

alékokat csek

nkára. Pénz

gyzól iroda.

stólziate, 1346

gyveláruadó

ivállalja hazai

is Duquesne.

gyvek elnté

zde. Közlezy

fa.

nt. Company, a

zt-kompánia.

me \$100.000

omure aleinók

ps.

heet, Cleveland.

Youngtown.

és gyorsan, ol

után 4 száza

0: Burger B.

M.

kereskedelm és

latt. H. B. Ryd

nd hajójegeket

ld a világ bár

elfogad.

A.M.

Passaic.

az amerikai

konzulátuk ir

r 21. szám alati

cseneknek írodá

Magyar ameri

cségekkel talál

BAJOS

gyek pon

AZABA.

Építelője.

ELADÁSA.

ton, N. J.

erry F. Potter

pénztárnok.

BANK

BANK

E. PA.

Schuykill

nemzeti

\$50,000.00

75,000.00

et s a pénzt

zobeli felké

eti.

ág bármely

stantalvány

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

26

estire olyan, mintha amerikai pénzen épült volna, bár ő maga nem volt künn. Hogy pedig az elmondottak nem az én kombinációim, az világosan kitűnik, ha például elolvassuk a megfelelő részt Szepesgyének 1902-ben készült felterjesztésében, melyet az akkori belügyminiszterhez intézett. Ez a rész így hangzik:

„Felvidékünk ekként tönkrement, vagy legalább is igen válságos helyzetbe jutott kizsárga közönségének nagyobb része ingatlanainak egy részét potom áron igyekezett eladni és ahol ez lehetséges nem volt, bármily súlyos — sok esetben uszorafeltételek alatt — kölcsönpenzt szerzett, hogy módot találjon az Amerikába való kivándorlásra, mert anyagi helyzetének rendezéséhez, az adósságok törlesztéséhez és a pusztuló birtok megmentéséhez más út nem vezetett. Vármegegyének lakosságának ezen osztálya tehát majdnem kizárólag abban a feltevésben és azzal a szándékkal vándorolt ki, hogy az Amerikában keresett és megtakarított pénz segítségével 4—5 év alatt kis birtokot visszavásárolva és rendezve, hazájába visszatér.

A kizsárgát, a földműves osztályt ezen szándéka kivételében nemcsak hajózási vállalatok ügynökei, nemcsak az Amerikában levő ismerősök és rokonok, de ezeknél, sajnos, gyakran nagyobb mérvben egyes helyi hatóságok közegek, a kör-, vagy községi jegyzők, tanítók, sőt egyes esetekben a lelkesek is támogatják.

Sok esetben ezek szerzik be az utlevél kiállításához szükséges okmányokat, az utiköltségre szükséges pénzüsségeket; ezek kezlik távollétben az ittmaradt vagyont és az Amerikából küldött pénzeket. Igen természetes, hogy ez a támogatás nem kifogásolható addig, míg az önzetlenség és kizárólag a kivándorlásra elköltött értékeinek előmozdítása céljából történik. Felette veszélyes ez a támogatás azonban akkor, ha az üzletszerűen lesz folytatva, s ha a helyi közegek a kivándorlási mániát jövedelmi forrásnak tekintve, kizáró-

lag anyagi érdekből buzdítják a tudatlan népet az Amerikába való kivándorlásra.

Ezek a kijelentések, amelyek évtizedes tapasztalat alapján kerültek bele a feliratra, tulajdonképpen minden további kommentárt feleslegessé tesznek. Ámde míg 1902-ben csak a Felvidékre, legfőképp még a Dunántul természetes gyéire szorítottak, ma már természetesen általános érvényűek mindenütt, ahol kivándorlás van. Jegyzők és papok, nyugalmazott tanítók és más, anyagilag nem tulságosan javadalmozott tisztviselők váratlanul egy új bevételi forrásra bukkantak. Csak kevesen lesznek, akik önként lemondanak róla, hiszen a dolognak önmaga előtt mindenki a legutolsóbb szint adhatja. És a hatóság, első sorban a határrendőrség, talán kérekeríteti azokat a jelentéktelen kisegítő személyeket, kik magát az emberszállítást végzik, de a tulajdonképpeni ügynökök között nyugodtan és emelt fővel ülnek az iskolában, vagy a községházban és mosolyognak, ha a határrendőrségről olvasnak.

Vessünk egy pillantást erre az intézményre is.

A határrendőrség közigazgatási és nyilvántartási funkciói nem érdekelnek, csak a kivándorlással kapcsolatban tanulmányoztuk működését. Nem mondhatnók, hogy erről a működésről tulságosan optimisztikus képet alkotunk magunknak. Ahány határrendőrséggel beszéltem, az a diszkreció peccsétje alatt mind közölte velem, hogy az intézmény csak igen gyengén működik. Először is, nincsen legénysége. Másodszor, a csendőrség csak kellelennél, néha egyes ellenszennel teljesíti megkereséseit. Harmadszor, az ügynökök igen furfangosak és nagyszerű szervezettek van. Negyedszer pedig a közigazgatás egy része meglehetősen kétértelműen viselkedik és aki egyes szolgabírák és főszolgabírák nagyszabású váltóforgalmát ismeri, önkénytelenül is bizonyos következtetéseket von le, amelyeket ugyan nem lehet törvény előtt bebizonyítani, de amelyek mégis kézen fekszenek.

Közigazgatási tisztviselők és csendőrsztek ezzel szemben úgy vélekednek, hogy a határrendőrség teljesen felesleges intézmény. Tisztjeit az ország minden részéből szedték össze, kinevezésüknél a protekció játszotta a főszerepet, kvalifikációjuk gyakran kétes és még gyakrabban kétségtelen. Nagy részüket Tolnából, Békéből vagy Baranyából hozták fel a beregi vagy ungi határszélre. Csak természetes, hogy ezek az urak, akik a nép nyelvét nem értik, a viszonyokkal nem ismerősek, egyik baklövészt csinálják a másik után. Müködésük bázisa rendszerint névtelen leveleken alapszik. Az, aki a bevándorolt galicziák lelki világát ismeri, e névtelen leveleknek nem fog értéket tulajdonítani. De még ha a feljelentések teljes aláírással érkeznek is, akkor is gyakran boszu művei, gyakran pedig csak félrevezetésre szolgálnak. A határrendőrség nagyra van azzal, hogy például a munkácsi kerületben rövid fennállása óta már 76 esetben ítélte el ügynököket a maximális büntetésre. Ha jobban ismernék azonban az egyes eseteket, látnák, hogy nem egyszer túlbuzgalom, nem egyszer egyenes igazságtalanság történt. Legjobb esetben a strohmanok szenvednek, az igaz ügynököket nem tudják kérekeríteni.

Objektív emberek, akik úgy a csendőrségtől, mint a határrendőrségtől távol állanak, talán úgy vélekednek majd, hogy mindkét félnek előadásában sok igazság van. És aki a kivándorlás kérdését nagyobb áttekintéssel nézi, valószínűleg oda fog konkludálni, hogy nagyon bajos a határszelen ügynököket keresni, amikor az ügynökök minden közönségben majdnem háborítatlanul dolgoznak. Éppen ezért nagy érdeklődéssel várjuk az új kivándorlási törvényt, amely, félhivatalos jelentés szerint, első sorban az ügynökök ellen fordul. Kivánatos volna azonban, ha nem szorított volna csak a határszéli forgalomra, hanem az ügynökök egész gazdasági működésének tekintetbe vételével készülnék el. Ezt a működést különben a visszavándorlás tárgyalásánál újból érinteni fogjuk.

(Folytatjuk.)

LUKÁCSY SÁNDOR

A magyar színműirodalom halottja.

Lukácsy Sándor színműíró, amint hazulról írják, a budapesti Rókus-körházban meghalt. Régi vesebaja ölte meg a hetvenhét-esztendősb embert. Nyugodtan és kibéköltve hunyta le szeméit. Ama kevesek közé tartozott, akik rendben tartották az étellel való számadásukat. Lukácsy Sándor kedvező eredménnyel zárta a mérleget. Híven megadott mindent az életnek, amivel tartozott s az élet neki se maradt adósa. Amíg dolgozhatott, dolgozott szeretettel és lelkesedéssel. És a munkalekedést ritka termékenységgel hálálta meg a sors. Nem alkotott évszázados életre megzimosodott műveket, de amit a korának írt, azt a jobb és érdemesebb munkák közé sorozta az elismerés.

Mint sok annyi mást, irodalmi ösztönei őt is a színpadra vontatták. Nem sokára a szabadságharc után a színi pályára lépett, ahol becsületes sikerei voltak. Alig másfél éves színészkedés után a vidékre a fővárosba jött művésztársulatok és rendezők az István-téri Miklósi-színházhoz. 1876-ban a Népszínház rendezője lett. Ekkor már réggen elismert népszínműíró volt. Országosra szerte adták a darabjait, amelyek közül több állandóan műsoron volt. A kritika Tóth Ede hívatott utódjának tekintette és nem ok nélkül. Sokan írtak népszínművet, de csak kevesen a népnek azzal az ismeretével, mint Lukácsy Sándor.

Legbecsebb sikerét akkor érte el, mikor a Népszínházhoz szerződés, a *Verezhaju*-val mutatkozott be a főváros közönségének. Akkor aratta Blaha Lujza is legényesebb diadalát és azóta írta Lukácsy Sándor is Blahának a darabjait. Sok érdeme között bizonyára nem az a legkésebb, hogy ragyogónál ragyogóbb szerepeket írt Blaha Lujzának, aki nélkül sokkal korábban hanyatlott volna az elavult irodalmi irányok lomtárába a népies színműírás.

Természetes, hogy nem minden darabja aratott a *Verezhaju*-éhoz hasonló

nagy és tartós sikereket. Noha némely népszínműve, mint pl. a *Zsidó honvéd*, melyet csak a minapiban hozott színi a new yorki magyar színtársulat, évtizedeken át maradt a színpadon.

Ismertebb darabjai közé sorozható: *Kőszó Jutka*, *Szomszéd uram kakasa*, *Csirkéfogó*, *A pók*, *Zsándor*, *Árva Zsuzsika*, *Ágnes asszony*, *A szerelem sötét verem*, *Isten keze*, *Rebeka*, *Zsuzsika*, *Az asszony verve jó*. E népszínműveken kívül írt operettzöveget is: *Székely Katalint*, *Libapásztor*, *Tél és Tavasz* és a *Titkos eskő* című operettet. Mikor pedig a magyar színeszt százéves fennállásának jubileumát ünnepelte, 100 év czímen ő írta az ünnepi darabot.

TRÓNBSZÉD.

Sok a kiadás, emelik az adót.

A porosz képviselőházat Vilmos császár nevében Bülów herceg, a porosz kormány miniszterelnöke nyitotta meg és felolvasta a trónbeszédet, melyet a szabadelvű lapok erősen támadnak. A rövid és nagyon száraz trónbeszéd az elmúlt esztendő megesáppant bevételeiről beszélve kiemeli különösen azt, hogy miután a hivatalnokok, lelkészek és tanítók fizetésének felemelése folytán a költségvetés százmillió márkával emelkedett, új adókat vetnek ki.

A trónbeszéd vége a nemzetiségi politikáról szól és megjelöli az utat, melyel a németiség hatalmát és terjesztését a nemzetiségek felett biztosítani lehet.

TÁRCZA.

TÍPUSOK A VÁROSLIGETBEN.

Írta: Abonyi Árpád.

— Jó reggelt kívánok, Wolkovszki!
— Jó reggelt kívánok, Radoszavlievics ur.
— Ma korán méltóztatott kijönni a ligetbe. Kocsin, vagy villamoson méltóztatott kijönni... hogy mondjam... ide a városliget árnyas fái alá?
— Gyalog jöttem, kedves Radoszavlievics ur! Sétára van szükségem, sok sétára, naponként legalább három órai gyalogsétára... a gyomrom miatt.
— Tudom, igenis... Hogy mondjam? Le méltóztatott talán ülni ezen padra, vagy inkább sétáljunk ezen árnyas fák alatt?
— Ülünk le ezen padra.
— Ülünk, igenis... Gyomorbajt álapított meg Nagyságodnál a tanár ur?
— Fájdalom, igen. Husz forintomba került.
— Igen, ennek annyi az ára. Most két éve, midőn kizsárga rheumám miatt szintén kénytelen voltam felkeresni a tanár urat, magam is husz forintot fizettem egy alig félórás orvosi konzultációért s ezenkívül még az inasnak is adtam... hogy mondjam... öt forintot.
— Bizony, magam is öt forintot adtam az inasnak.
— Én két ízben adtam öt forintot az inasnak.
— Sajnos, még nekem is adnom kell öt forintot az inasnak.
A két ur ekközben leült a városligeti tó mellett egy magányos padra s pár percig azzal az udvarias figyelemmel tekintett egymásra, mely kizárta, hogy egyik a másik szavába vágjon, vagy egymás mondanivalóját megelőzze. Radoszavlievics ur poczakos, kövér alakja nem a legjobban festett Wolkovszki ur esontos, magas, sovány termete mellett, külsejüknek majdnem szánalmasan elviselet formája azonban körülbelül egyenlő volt. Színehagyott kabátok, kitérdesített nadrágok, foltozott cipők, a sok kefe alatt fényesre kopottat kalapok díszlettek a két férfiún — fehérműjök keserves fehérségéről nem is emlékezzék. Azonban aranyak látszó óraláncok fénylettek mindkét uron. Wolkovszkinak ujain három darab gyémántos gyűrű is ragyogott a kora reg-

geli napsütésben, — viszont a gondosan borotvált, kövér kis Radoszavlievics ur nyakkendőjében borsónagyságu nemes gyöngy kevelykedett. Tisztára olyanok voltak e búske drágaságok, mintha csakugyan valódiak lettek volna.

Néhány percnyi udvarias hallgatás után Radoszavlievics ur szólalt meg elősönek. Lekötelező mosolylyal fordult a hosszú Wolkovszki felé és így szólt: — Mennyire sajnálom, hogy reggeli sétámon már csak rövid ideig találkozhatok Nagyságoddal. Közéledik a tél. Hullanak a falevelek. Még egy-két hét és vége a sétáknak... igazán nagyon sajnálom. Tegnap rendeltem ötven métermázas szentet. Ez már a tél.

— Sajnos, magam is megrendeltem már a tél futóanyagot. Hatvan métermázas szentet rendeltem.
— Hány szobát méltóztatik fűteni?
— Négyet. És nagyságod?
— Én is négyet, hogy mondjam... ha itthon vagyok. Mert nemcsakára elutazom a délvidekre és vagy nyolcz hétig nem leszek itthon.

— Hová utazik Nagyságod?
— Meránba, igenis... Meránba, de nem maradok ott. Lemegyek Sziciliába.

— Bizonyos ez?
— Oh, igen... izé... bizonyos.
— Kár. Ha nem tudnám, hogy utitervéhez ragaszkodik, azt ajánlanám, hogy szánja magát valamivel nagyobb utra és jöjjön le velem Kairoba.
— Nagyságod Kairoba megy?
— Igen. Minden évben ott töltök két hónapot. Néhány nap múlva már sürgönyözni fogok a „Hotel D'Angleterre” igazgatójának, hogy foglalja le számomra az első emeleten a Nro. 7-et. Évek óta ebben a Nro. 7-ben szoktam lakni. Kétszobás apartement, előszobával. Ára naponként 25 frank.

— Nem is drága! Én 40 lirát fizetek Palmomban ugyanilyen lakásért. Igaz, hogy fürdőszoba is jár hozzá.
— Wolkovszki ur diszkreció mosolylyal tekintett Radoszavlievics urra, miközben ezüst fogantyusnak látszó botjával a lábai előtt heverő száraz leveleket piszkálgatta.

— Kairoi lakásom — szólt rejtélyesen — csakugyan nem drága, ha eszópán a 25 frankot vesszük, amit naponként fizetnem kell. Erbe azonban nincs beleszámítva a kiszolgálás. A kiszolgálás, kedvesem! Van szerencsém ugyanis megjegyezni, hogy ez a kiszolgálás naponként 20 frankba kerül.
— Jesszus, hogy-hogy? Husz frank-

ba?
— Annyiba, — bölintott száraz, szakállas fejével Wolkovszki ur és ismét mosolygott, — mert annak a szép creole lányknak, aki engem ott kiszolgálás szokott, nem lehet két hatos borra való adni, mint valamely ostoba „londiner” nek... Hen? Kegyeskedik most már érteni a dolgot?

Radoszavlievics nevetett és szaporán bölintott középső fejével, hogy igenis érti. Így már érti a magas salláriumot, bár az ilyen magas sallárium élette sem ismeretlen természetü tünémeny.

— Nem követek el indiszkrécziót — ugymond széles és nem kevésbé rejtélyes mosolylyal, mint az imént a szakállas Wolkovszki ur — ha titokban megsugom, hogy Palmomban nekem is van ilyen külön kiadásom. Egy gyönyörű olasz grófné, hogy mondjam... igenis. Egy szegény római grófné, méltóztatik tudni, amilyen roppant sok van a szép Itáliában, — régi pápai harmad-unokahug és cetera... és másféle elszegényedett főrangú hölgy — csakugy hemzseg a szép Itáliában, mint izé — hogy is mondjam... Szóval ez is ilyen kiténő angyal és belekerül naponként harmincz lirába. Ez idő szerint főleg azért hagynom el Magyarországot, mert nem vagyok megeledeve a közállapotokkal.

Wolkovszki ur élénken intett.
— Bizony én sem! — mondotta nyomatékkal.

— Örülök, hogy egy véleményen lehetek Nagyságoddal. Ez annyival inkább hízelgőbb reám nézve, mert Nagyságod idővet... esetleg... ha a külpolitikai konstellációk megváltoznak és a régi Lengyelország visszaállításának kérdése megint napirendre kerül, mondok, — esetleg — érvényesítheti igényeit a lengyel trónra.

Wolkovszki ur még komolyabban bölintott, mint az imént.

— Semmi sem lehetetlen, kedvesem! A történelem ismétli magát; a legitimitás elnyomható, de egészen soha ki nem írható az emberek szívéből, mint azt például Franciaországban az Orleans-okkal látjuk. Öseim egykor közel álltak a lengyel trónhoz, éppen nincs tehát kizárva, hogy idővel — mint a hogy ez a sokáigszámkivetett Karagygyevicsékkal történt Szerbiában — a legitimitás elvénél fogva én is érvényesíthetem törvényes jogaimat.

— Meg vagyok róla győződve, hogy így lesz! — helyeselt Radoszavlievics ur. — A diés lengyel nemzet vissza-

fogja hívni és jogaiba fogja helyezni nagyságodat. Igaz ugyan, hogy minden lengyel nemeseinek jogai vannak a lengyel trónra, nagyságod azonban valamennyit megelőzi... hogy mondjam... a leszármazás szerint, amely... amely...

— Helyesen mondja nagyságod, — folytatta méltósággal Wolkovszki ur, miközben úgy iparkodott bedugni cipőjét a botjával összekötött száraz falevelek közé, hogy az oldalára helyezte fölt ne lássék rajta — a leszármazási tabellák szerint wolkovnicai Wolkovszki Kázmér ősem testvérenek leánya dedányja volt Pónyavovszki Szaniszlónak és én ebből az ágból származom.

— Megvannak az okmányai?
— Nagyságod kétkelkedik?
— Isten őrizz! Meg vagyok róla győződve, hogy nagyságod gondosan megőrizte ezen hiteles okmányokat.

— Ezen hiteles okmányok egytől-egyik Magyarországra hercegrímásánál őriztetnek az esztergomi káptalan levéltárában. Azaz, hogy egy okmány mégis hiányzik. Dícsőlt Kázmér ősem testvére leányának dedányja nyolcz gyermekkel ajándékozta meg férjét. A nyolczedik gyermek keresztlevele hiányzik ezen hiteles okmányokból.

— Ez nem lehet akadály nagyságod jogainak — vélte udvariasan Radoszavlievics — és én már előre örülök, hogy nagyságod trónraléptekor én is örökre elhagyhatom Magyarországot. Ismétlem, nem vagyok megeledeve a közállapotokkal. A piac drágasága, a sok rabló koronaszövetkezet, az élelmi-szerhamisítás... hogy mondjam... feháborít. A minisztérium is gyenge. Ausztria kiszípoloz. Aerenthal politikája nincs nyemre. Az olasz Tittoni, az orosz Izvolski és cetera... kétszínű politikát üz. Szóval boldog leszek, ha nagyságod udvarában konszolidált közállapotoknak lehetek egyik tényezője... abban az esetben, ha addig Szerbiában is nem történik valami.

Radoszavlievics ur sokatmondó mosolylyal fordult Wolkovszki ur felé, aki szintén mosolygott és előékenyen a következő udvarias kérdést intézte kopott barátjához:

— Mi történhetik Szerbiában?
— Sok minden Wolkovszki ur. Nagyságod mondta az imént, hogy semmi sem lehetetlen. Nem lehetetlen ennél fogva az sem, hogy a nemes szerb nemzet egy történelmi nevezetességű napon éppen úgy megszabadul a Karagygyevicséktől, mint ahogy az Obrenovicséktól megszabadult. Tekintetbe vé-

ve már most, hogy egyik kiváló ősem: Radoszavlievics Arzen unakostestvérenek mostohaanyja — a szép Artemizia — nem idegenkedett az Obrenovicsok egyik őstől, a bivalyfejű fekete Vladtól és tekintetbe véve, hogy e szerelemből nem kevesebb, mint öt leánygyermek származott és e leányok egyikének én is leszármazottja vagyok... kegyeskedjék nagyságod kombinálni, hogy esetleg mi történhetik, ha a nemes szerb nemzet harmadikban is nemzeti királyt keres a trónra.

Wolkovszki ur élénken felkiáltott: — Éljenek a Radoszavlievicsék! Zsivió, zsivió! Gratulálok...

— Hálas köszönet, Wolkovszki ur. Engedje meg, hogy szíves szerencsesikvánatait mi is viszonzozzuk. Sohasem fogunk megeledekezni a kedveségről, melyet írántunk kimutatni kegyeskedett.

— Oh, mi is hálával emlékezzük a kitüntető barátságra, melylyel ön minket megajándékozni méltóztatott.

A két ur melegen megrázta egymás kezét. Wolkovszki ur felkelt, lesimitotta színehagyott kabátját és így szólt:

— Adieu, kedvesem! Fájdalom, tavoznom kell; kilenc órára hivatalos vagyok a miniszterelnökhöz. Sokat molesztál az a Sándor... folyton a tanácsaimat kéri. Már nagyon anom, — de mit tehetek? Bizonyosan azt remélsz szegény, hogy magammal fogom vinni Varsóba.

— Azt nem ajánlom! — mosolygott vidáman Radoszavlievics ur, — a magam részéről legalább őrizkedni fogok, hogy innen valakit levigyek Belgrádba.

A két ur mély meghajlással vált el egymástól, amint az fejedelmi személyekhez illik. Wolkovszki ur hosszú, szakállas alakja csakhamar eltűnt a liget távoli bokrai között, hogy feltelepedjék a villamosra és még idejében elfoglalhassa tintapécetes íróasztalát a pénzügyminisztérium díjnoki osztályában. — Radoszavlievics ur még ráért bekutyagolni a Központi városházára, hol napi egy forint ötven krajczáért másolgatta a sok üres aktaszalmát, ennélfogva előbb óvatosan körültekintett, aztán kihuzott viseltes kabátja zsebéből két vizes-zsemlyét és egy pár virsli... s hatalmas étvágygyal, mohón bekapta a virsliit is, meg a vizes-zsemlyéket is.

Gömbölyű, kövér arcáról világosan leragygott, hogy tíz darab vizes-zsemlyét és öt pár virsliit is jászai könnyűség fel tudna falni.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

FIGYELMEZTETÉS.

Johnstown és vidékén egy szélhámós garázdálkodik.

A múlt napokban Johnstown, Pa. és környékén egy veszedelmes szélhámós járt, aki „A Bevándorló” képviselőjének adta ki magát, a lapra előfizetéseket gyűjtött, ahol pedig ez nem sikerült, ott, arra a felhívásra támaszkodva, amelyet Viszlai Mihály érdekében tett közölte „A Bevándorló”, Viszlai Mihály felszólítására „kollektált” könyv-adományokat. Ugy az előfizetésekről, mint a könyv-adományokról szabályszerű nyugtát állított ki, „RÉVÉSZ” aláírással.

A szélhámós, amint megállapíthatunk, középtermetű, szikár, 30-35 év körüli szőke férfi, kék szemű aranykeretes szemüveggel. Szőke bajusza van, s egy arca, mint egész megjelenése meggyerő. Fiatalos arcával meglepő ellentétben öszbevegyült haja.

Figyelmeztetjük honfitársainkat, hogy e szélhámóstól óvakodjanak s ha lehetnek, szolgáltságát a legközelebbi rendőr kezébe.

OLVASÓINKHOZ.

„Bevándorló” karácsonyi száma készül.

Mint minden évben, ez idén is terjedelmes karácsonyi számot fogunk olvasóinknak ünnepi ajándékképpen megküldeni. Mostani karácsonyi számunk, mely már készülétele van, huszonnyolc nagy oldalra fog terjedni. Fényes tartalma vetekedni fog a képekkel, amelyek gazdag változatosságban fogják díszíteni a lapot.

Figyelmeztetjük ama tisztelt olvasóinkat, akik ezt a gyönyörű karácsonyi számot, amelyhez hasonlókat odahaza sem állítanak elő, amerikai üdvözlőként Magyarországra akarják küldeni, ebbeli megrendeléseiket legkésőbb december 8-ikáig eszközöljék.

DECEMBER NYOLCZADIKÁN TUL MEGRENDELÉSEKET EL NEM FOGADUNK. Mert habár a rendezés sokkal többet nyomatunk a jelen számból, mégis, miután már eddig annyira sok rendelés érkezett be, tájékozást kell, hogy szerezzünk a Magyarországra küldendő lappeldányok száma felől. Egy-egy szám postaköltséggel együtt 20 cent, ami levélbélyegeken is beküldhető. A megrendelésnél a név és a magyarországi cím pontosan megírandó.

Amaz olvasóinkat, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, tisztelettel figyelmeztetjük, hogy, amennyiben a hátralékot ki nem egyenlítik, a karácsonyi számot nekik meg nem küldjük s egyáltalán a lap további küldését december nyolczadikán beszüntetjük.

„A Bevándorló” kiadóhivatala.

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. A hazai viszonyok gondoskodnak arról, hogy az amerikai magyarok létszáma esőkénést ne szenvedjen. Ha az Amerikában beállott pénzügyi és munkahány folytán a magyarok számai visszavándorolnak Magyarországra, úgy a hazai még rosszabb viszonyok a százaik helyébe ezeket kergetnek Amerikába. A lefolyt héten is HÁROM-EZ ERHÁROMSZÁZNYOLCZVAN HÁROM ember érkezett Magyarországból a new yorki kikötőbe, köztük hatszáznyolcvanegy fajmagyar. 1572 tót, 372 sváb, 504 horvát, 244 oláh. New York államban maradt 73 magyar, 175 tót, 33 sváb, 48 horvát és 11 oláh.

Peansylvaniába ment 83 magyar, 189 tót, 40 sváb, 27 horvát és 11 oláh. Ohio államba utazott 101 magyar, 165 tót, 67 sváb, 18 horvát és 49 oláh. New Jersey államba ment 54 magyar, 185 tót, 31 sváb, 53 horvát és 20 oláh. Connecticutba utazott 14 magyar, 41 tót, 7 sváb és 14 horvát. West Virginiába ment 22 magyar, 87 tót és 26 horvát. Missouri államba utazott 49 magyar, 124 tót, 58 sváb és 40 horvát. Michiganban ment 66 magyar, 141 tót, 15 sváb, 63 horvát és 28 oláh. Delawareba utazott 9 magyar, 19 tót és 12 horvát. Illinois államba ment 67 magyar, 165 tót, 12 sváb, 54 horvát és 24 oláh. Indiánába utazott 98 magyar, 167 tót, 55 sváb, 44 horvát és 48 oláh. Wisconsinba ment 55 magyar, 114 tót, 54 sváb és 43 horvát. Californiába utazott 33, Coloradoba 20 és Montanába 9 horvát.

GYÖRY JÓZSEF NAGYBETEG. György József ur, az ellis islandi bevándorlási hivatal felügyelője és lapunknak tehetséges munkatársa napok óta az ágyat őrzi. Az orvos kijelentése szerint mellhártyagyulladásban szenved. Ha a betegség komoly is, hisszük, hogy derék munkatársunk mihamarabb leközdül a betegséget és felveszi ismét szép sikerrel folytatott hivatását.

A VERHOVAY-EGYLET GYARAPODÁSA. Örömmel vesszük tudomásul, hogy a Verhovay-Egylet, mely az amerikai magyarságnak egyik legerősebb mentővára, napról-napra tért hódít és a köztársaság minden magyarlakta részében új fiókokat létesít. Egy ilyen fiókegylet, a New Jersey állambeli Franklin Furnace levő fiók, december 28-ikán szép ünnepet fog megülni. Megrendelte ugyanis amerikai zászlóját, amelyet az említett napon fog nagy ünnepség keretében felszenteltetni. — Ugyanazon a napon egy másik ünnepsége is lesz a franklin furnacei magyarságnak. Antalicz György honfitársunk fogja új helyiségét és házát felavatni.

SZÉCHÉNYI LÁSZLÓ GRÓF ÉS A NEW YORKI SZINÉSZEK. Széchenyi László gróf és arája, Vanderbilt Gladys tiszteletére rendezett a new yorki magyar színtársulat mult vasárnap egy díszelőadást, amelyre a jegypárt is meghívták. Fáy Zoltán színművész a napokban kedves hangon tartott levelet vett Széchenyi gróftól, a melyben úgy a maga, mint menyasszonya nevében köszönetet mondott a megtiszteltetésért.

MAGYAR HANGVERSENY NEW YORKBAN. Spitz Frida urhölgy, az előnyösen ismert magyar zongoraművész nő vasárnap, december elsején a Yorkville Kaszinóban hangversenyt rendez, amelyen ő a zongorán, Kálmán S. a hegedűn fog játszani, Berger Anna kisasszony és Lockhart Edwin énekelni fognak, míg Woerther Károly és Hayek Stigfried humoros előadásokkal fogják mulattatni a közönséget. A hangversenyt táncmulatság követi.

EGYHÁZI ÉRTESÍTÉS. Értesítem Uniontown és környékén lakó magyar ref. hittestvéreinket, hogy december 1-én, advent első vasárnapján délután félhárom órakor a II-ik presb. templomban (Second Presb. Church) istentisztelet fog tartatni. Ennek végzetével gyűlés lesz, melyen az egyháztanácsválasztás fog megejtetni. Miért is óhajtható volna, hogy a hívek minél nagyobb számban jelenjenek meg. Atyafiságos szeretettel Székely Sándor.

JÓTÉKONYCZELU BÁL CHICAGOBAN. Évről-évre november utolsó szombat estéje nevezetes dátum a chicagói magyar társadalom életében. Ek-

kor van Chicago legrégebbi és legnagyobb magyar egyesületének, a Magyar Jótékonyczelu Társulatnak évi bálja. Ez évben kétszázötven nemesek a chicagói magyarságnak, hanem az egész amerikai magyarságnak egyik legdíszibb mulatsága a Lakeside Club fényes termében november 30-án fog lefolytani. Amint az előjelek mutatják, az érdeklődés városszerű oly nagy, hogy az idei bál felül fogja múlni az előzőt, ami magyarázatát abban leli, hogy a Társulat fáradszóna és érdemtelenség nélkül, dr. Weiner A. D. kiváló ügyvéd honfitársunkkal egyetemben egy száztáru női és férfi bizottság buzgókodik a bál sikere érdekében. A csárdást egy importált, kitűnő cigánybanda muzsikájára fogják táncolni, a keringőket Chicago legjobb 12 tagú amerikai zenekara fogja szolgáltatni. Éjjelfelkor igazi magyaros vacsora lesz. Tekintve, hogy a Társulat tisztán jótékonytságot gyakorol számtalan szűkölködő magyar véreinkkel szemben, öszintén óhajtjuk, hogy az erkölcsi sikert jelentékeny anyagi eredmény is kísérje.

SOUTH BENDI HIREK.

NÉPGYÜLÉS SOUTH BENDEN. A „South bendi öntudatos magyar munkások” hangzatos név alatt november 24-én népgyűlést hívtak egybe, amelynek a meghívó szerint ez volt a célja: „Az amerikai magyarok öntudatos munkásságáért figyelemmel kíséri a magyarországi munkásság helyzetét, melyről állandóan beszámol a magyar „tejjel-mézzel” teli Kanaamból” Amerikába küldözött munkásságnak. A South Bend és környékén letelepedett magyar munkásságnak ezuttal alkalom adatik, hogy szülőföldjük helyzetéről kimerítő beszámolást kaphassanak; egyttal pedig az amerikai magyar munkásság társadalmi, gazdasági és politikai helyzetével kívánjuk megismertetni honfitársainkat.”

A meghívó aztán megmondta azt is, hogy Eisler György, hírlapíró és az amerikai magyarok munkásság szervezője, a magyarországi és az amerikai munkásság helyzetéről fog előadást tartani.

South bendi tudósítónk írja, hogy a népgyűlést vagy kétszázötven ember jelenlétében megtartották s hogy Eisler György ur, akiről csak kevesen tudják, hogy kiscsoda s hogy honnan jött, nagyban szónokolt. De ő nem annyira a hazai viszonyokat méltatta, hanem inkább — saját bevallása szerint mindössze néhány hónap óta van Amerikában, — a republikánus kormányt és különösen Roosevelt Tivadart támadta.

Dr. Bárándy Oszkár, az itteni jónemű és népszerű magyar orvos, aki szintén jelenvolt a gyűlésen, lévén ő amugy is nagy bálulója és hódolója Rooseveltnek, az aljas vádaskodások hallatára nem bírta magát tovább türtöztetni. Az emelvény elé állott és harsány hangon odakiáltotta Eislernek, hogy akkor, amikor ez ország elnökét oly botránnyal vádakkal meri illetni, vagy nem tudja, hogy mit beszél, vagy pedig tudja hazudik és hogy egynéhány hónapos amerikaiának alig van joga ahhoz, hogy ezt az országot és ennek fejét lebitangolja. De Eisler tovább is beszélt, mire dr. Bárándy és a „Bevándorló” tudósítója elhagyták a termet. Dr. Bárándy később ismét visszatért a terembe és éppen a „Tányéroszánál” fogta meg Eisler urat. Ekkor az orvos felment az emelvényre, s felhívta a jelenlévők figyelmét az utóbbi egy „Bevándorló”-ban, mint a „Szabadság”-ban megjelent cikkekre, amelyekben nevezett lapok a Chicago és környékbeli magyarságot egy halványbarna szélhámós ellen figyelmzették, aki majd ügyvéd, majd orvos, stb. Kérte a jelenlévőket, hogy Eisler igazolásra kényszerítsék. Eisler lobogtatott erre valami papíros, de senki arra ügyet sem vetett. A „népgyűlés” azonban széjjeloszlott.

MEGSÉRÜLT MAGYAR. Hoffer Vinczell, a south bendi gróf Széchenyi-Egylet titkárára baleset érte. A Studebaker-féle kocsigyárban munka közben egy gépszij hemlekon ütötte, úgy hogy a bőr kettérepedt. A helyi kórházba szállították, ahol a bőrt az orvosok összevarrták. Sérülése nem annyira súlyos, mint fájdalmas.

MUNKABESZÜNTETÉS. Úgy látszik, hogy a south bendi Studebaker-féle kocsigyár munkásainak létszámát leszűkítik, amennyiben a legközelebbi fizetésnap alkalmával már sok munkást el fog bocsátani. A megtartott munkások többnyire azokból fognak ugyanezen hírt szerint állani, akik családias emberek és családjukkal itt élnek Amerikában.

ZÁSZLÓSZENTELÉS.

Newark-i magyarság ünnepsége.

Szép ünnepe volt szerdán a newark-i magyarságnak. Az ottani Magyar-Német Betegsegélyző Egylet felszenteltette magyar és amerikai zászlóját. A felszentelést főt. Fényes Lajos newark-i plébános végezte. Majd főt. Perényi László perth amboyi plébános, Singer Mihály, a „Bevándorló” szerkesztője, Hoening O'Carroll Ottó báró new yorki magyar főkonzul, Riffi Gyula newark-i békébiró és a zászlónyák mondtak beszédeket.

Az ünnepség után a plébánián vacsora volt, amelyen résztvettek: Hoening O'Carroll báró főkonzul, dr. Feitscher konzulatusi attasé, Stera Gyula konzulatusi titkár, Fényes Lajos newark-i, Perényi László perth amboyi és Artimovics Emil st. clairi plébánosok, Riffi Gyula és Singer Mihály.

Az ünnepély és a vacsora részleteire lapunk jövő számában visszatérünk.

KÖNYVÖRÜLJÜNK.

Felhívás jótékony adakozásra.

Ohio állambeli Martinsferryből hangzik felénk a segélykiáltás. Iván András és Regézi József honfitársaink intézik hozzánk VISZLAI MIHÁLY érdekében.

Viszlai Mihály még csak hónapok óta van az országban s máris áldozata s sorvasztó munkának. Nyomorékká lett a kezén, lábán. Eddig fivére tartotta őt. Néhány hét előtt ez is megtört. Minden támasz nélkül maradt. Munkára még sokáig képtelen lesz. Könyörüljünk meg rajta. Nyiljék meg számára a magyarok szíve. Adjon mindenki annyit, amennyit tud. Minden centet nagy köszönettel fogunk fogadni és e helyütt nyilvánosan nyugtáznunk. Adjunk gyorsan, nehogy szenvedő honfitársunk nyomorulttan elpusztuljon. Minden adomány így címzendő: BEVÁNDORLO, 327 East 13 street, New York. A „Bevándorló” szerkesztője két dollárral megnyitja a gyűjtést. Hadd jöjjenek a többiek. Nemesszivü olvasóink követni fognak bennünket.

Ujabbán adakoztak: Iván András Martinsferry \$1, Regézi József Martinsferry \$1, Csontos János Martinsferry \$1, Krehlik Mihály és Pásztor József Martinsferry 50—50 cent, Drótos József Martinsferry 1 dollár, Tizedes Józsefné Danburyn 50 cent.

CSAKÁLY IGNÁCZ ur képviseli South Bendben és környékén a Bevándorlót. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat.

CSATLAKOZZUNK AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉGHEZ. Minden amerikai magyarnak erkölcsi kötelessége, hogy az Amerikai Magyar Szövetséghez csatlakozzék. Felvilágosítással szolgál a titkári hivatal, 515 Superior Building, Cleveland, Ohio. Minden pénz a pénztárnokokhoz küldendő, akinek címe: George M. Koráchy care of Woodland Ave., Savings & Trust Co., Cleveland, Ohio.

HÓDINKA JENŐ ur

a pittsburgi irodánkunk a megbízottja s mint ilyen, a „Bevándorló” számára előfizetési és hirdetési díjakat felvehet. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe.

REINHARDT FERENCZ ur

a Bevándorló számára New Jersey államban és Pennsylvania keleti részében utazik. Fel van hatalmazva előfizetési díjak felvételére és nyugtázására. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe.

SOUTH BETHLEHEMEN

„A Bevándorló” egyes számának ára 3 cent. A UNITED FURNITURE STORES CO. 522—524 East 3-ik utcaiz üzletében kapható.

SZÉPÍTŐKURÁK HÁZI HASZNÁLATRA.

BÖRSZÉPÍTŐ KURA a normális, ép, tisztta arcbőr szépségének ápolására és megőrzésére; száraz, sáros, durva, hámló, feszülő, viszkető, hervadó bőrre; ráncok és libabőr ellen. 1435

BÖRGYÖGYÍTŐ KURA fényes, zsiros, pórusos, atikás (mitteseres), pattanásos (vimmerli), eres, vörös arc, vörös orr, vörös kéz, fagyási foltok és izadás ellen. 1435

BŐRTISZTÍTÓ KURA elsárgult, leharant, napstótt arczok fehérítésére; szeplő és májfolt ellen. 1435

HAMLASZTÓ KURA lencsefoltok, tág pórusok, pattanásnyomok, rózsapattanás (rosacea), bőrkeményedés, horvárag, himlőhely és sebhely ellen. 1435

Minden egyes készlet ÁRA 3 DOLLAR. Készíti és elárulítja személyesen, vagy posta útján

PARTOS PATIKÁJÁBAN

160—2-ik Avenue 10-ik utca sarkán NEW YORK.

Hunga-Win-Oro

A LEGKEDVESEBB KARÁCSONYI AJÁNDEK AZ Ó-HAZÁBÓL.

Az általunk direkt importált legkiválóbb magyar borok, pezsgőborok, szilvium, cognac és likőrök különféle fajából összeállított 12 eredeti üveget tartalmazó HUNGAWINGRO borosládák választék szerint \$7.50, \$10.50, \$15, \$18 és \$20 árakban megrendelhetők nálunk. — Rézkészlet prospectust szívesen küldünk.

AMERICAN AGENCY FOR THE ASSOCIATED WINE-GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY. LEOPOLD MOLNAR, Pres. 41 Park Row, NEW YORK, City.

NEMZETI KÁVEHAZ

282 East, Houston str., New York. Tulajdonos: LEVKOVITS S. — Magyar konyha. —

A BORTERMELÉK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK BORAÍ ÉS PÁLINKÁI. Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

UJDONSÁG!

200 KÜLÖNBÖZŐ SZÉP AJÁNDEK 8 DOLLÁRÉRT. — ELŐRE CSAK 3 DOLLÁRT FIZET.

FIGYELEM!

Karácsonyi ajándékkal akarja meglepni barátait, rokonait? Ne forduljon máshoz! Irjon nekünk! Mi olcsó pénzen küldünk 200 darab remek kivitelű ajándéktárgyat, melyely szeretteit karácsonykor megajándékozhatja. Küldjön MAJOM DOLLAR előleget!

SOHA AZ ELETBEN NEM VASAROLHATNAK ILY OLCSONI!

UJDONSÁG!

200 KÜLÖNBÖZŐ SZÉP AJÁNDEK 8 DOLLÁRÉRT. — ELŐRE CSAK 3 DOLLÁRT FIZET.

EUROPÁBA KÜLDVE EGY DOLLÁRRAL TÖBB. — IRJA MEG A CZI MÉT.

FIGYELEM!

Küldjön levelében a rendelésnél HÁROM DOLLÁRT ajánlott levelében, vagy money orderen. Azután mindent címre küldve megkap. A másik 50 dollárt csak akkor fizeti, ha megkapta és megvan elégedve. Aki nincs megelégedve, visszakapja pénzét.

SOHA AZ ELETBEN NEM VASAROLHATNAK ILY OLCSONI!

Egy szép, jótállás melletti kitűnő óra, egy szép revolver, egy bélyegző 175 betűvel, egy szép gyűrű drágakövel, egy gyémánt nyakkendő, egy arany (plated) óralánc egy lógóval, egy pár nagyon csinos kőzélőgomb drágakövel, egy zsebkés, egy olló, egy eltorhetetlen fésű bőrtáskával, egy ruhakefe, egy hajkefe, egy női nyakék gyémántokkal és gyöngyökkel, egy

medalion gyémánttal arany lánczon, egy gyufatartó, egy harmonika, egy zsebtűkör tartóval, egy szagos szappan, egy nagy skatulya bajuszpedró, két üveg otolon, egy kitűnő aczéliborotva, mely egyedül 3 dollárt ér, egy pamacs, egy borotvaszappan, egy zsebkönyv, egy tájékpipa, gomblyuk-virágok, egy patent lunch-box ennivalót vinni munkába, három szép értékű tárgy.

EZT MIND ÉS MEG SZÁMOS HASZNOS, NAGYON SZÉP DOLGOT. 200 DARAB LESZ AZ EGÉSZ.

LEVELEKET ÉS PÉNZT CÍMEZZE PONTOSAN:

The American Novelty Co., 95 Liberty St., New York City.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. A „Bevándorló” újságállalat: Makray Aladár. Szerkesztő: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonosán: 4350 ORCHARD. Hirdetések kezelése: Palotai Mór. Pittsburg Iroda: 1415 Fifth Ave., Pittsburg, Pa. Irodavezető: dr. Hódinka Tivadar.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre \$3.— Egyesült Államok egész évre \$2.50 Magyarország egész évre \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Published by the „Immigrant” Publishing Co. Aladár Makray.

Edited by MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St. New York. Telephone: 4350 ORCHARD. Advertising manager: Morris Palotai. Pittsburg offices: 1415 Fifth Ave., Pittsburg, Pa. Manager: dr. Theo. Hódinka.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year \$3.— For the United States 1 year \$2.50 For Hungary, 1 year \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

SZILÁNKOK.

— Az osztrák császár nagylelkűbb a magyar királynál. Amikor a magyar király ünnepet ült a magyar nemzettel, amikor a király megkoronázásának negyvenedik évfordulóját ünnepelték meg odahaza, a királyi kegy egy pár fegyenczre lővelte sugarait.

— Most, hogy az osztrák császár Ausztria népeivel illi meg trónrajutásának hatvanadik évfordulóját, most nagyböszörmény mértékben nyilatkozik meg a császári örömmel járó kegyosztás. Az osztrák császár megkegyelmez ama külföldön, felhív Amerikában is élő magyaroknak is, akik vétkes módon kivonták magukat a véradó teljesítés, a katonakötelezettség alól.

— Az osztrák császár pótolja a magyar király mulasztását. Véletlen, avagy szándékos-e ez? Azt akarja-e ezzel eszünkbe juttatni az osztrák császár, hogy még kegyelmei dolgokba is Bécstől függ a magyar? Avagy azzal akar-e bennünket lealáztatni, hogy annak a napnak az évfordulóján, amikor katonáit vezényelte Magyarország ellen, érezteti velünk az osztrák császár nagylelkűségét?

— Megesett a Tulipán-Szövetségnek a szíve azokon a szövedéseken, hanem a most Amerikából visszavándorolt magyaroknak itt állt kellett menniük s így segítő-mozgalom létesít az érdekében, amint ezt lapunk más helyén hosszabb cikkben megírjuk. — Tyukkal és kalácsal fogálja a visszavándorlókat a magyar társadalom és még egy nagyszabású hangversenyt is rendez a javukra.

— Hajtsuk meg a zászlót a magyar társadalom jótékonyasága, emberséges ellágyulása felett. De előbb egy kérdést! Miért nem esett meg a magyar társadalom szíve azon a 3383 emberen, akiket más helyütt közzétett kimutatásunk szerint az éhség kergetett ki most Magyarországból Amerikába? Miért nem rendeztek ezeknek javára hangversenyeket? Miért nem adtak ezeknek a kéhezett magyaroknak tyukot és kalácsot az utra?

— Nem az Amerikából visszavándorló szorult a jótékonyaságra, hanem a Magyarországból kivándorló. Ez kol-dusbottal hagyja el hazáját és megy az ismeretlen idegenbe. Az amerikai magyar a munka gyümölcsével a zsebében és azzal a tudattal látogat el szülőhazájába, hogy neki, ha sorsa rosszra fordul, Amerika ismét megnyitja kapuját.

— Nem panaszképpen, sem nem dicsérvésből mondjuk, hogy a „Bevándorló” volt az egyedüli magyar lap, amely lerántotta a leplet Horváth István „felnők”-ről, akit egyetlen téren elkövetett visszaéléseiért most elfogták s hogy egyes magyar lapjaink, mikor mi kötelességet teljesítettünk, szerető kollegialitásból helyet adtak bennünket támadó cikkekknek. A Horváth-féle eset mutatja, hogy mi amerikai magyar újságírók hivatásunkat híven csak akkor fogjuk teljesíteni, ha legalább bizonyos kérdésekben a magasabb általános érdekeket fogadjuk el irányadónak, nem pedig saját kiesinyes ellenszenvünket, vagy rokonszenvünket.

AMERIKAI DOLGOK.

MEGTELT. Ellis Islandon a kizár-tak számára fentartott termék zsufolá-sig meg vannak telve. A kizár-tak kö-zött a legtöbb ismét bolgár, akiket mint szerződéses munkásokat utasítottak vissza. Mint már többször említettük, amerikai gyárosok ügynököket küldtek Bulgáriába, hogy ott munkásokat sze-rezzenek, akiket penzzel ellátva indita-nak utnak. Ezeket a bevándorlási ha-tóság kétszeresen szigorúan vizsgálja meg és már eddig is sok százat küldtek vissza. Kedden a bevándorlási hatóság háromszáz bolgárt utasított vissza. Ezeket kívül a visszautasítottak legna-gyobb része olasz.

KÉT MENYASSZONY. Olaszor-szágból érkezett ide Cino Teréz azért, hogy itt férjhez menjen Vito Ferencz, ugyancsak olasz származású brooklyn-i lakoshoz. A boldog yölegény megkapta az értesítést és meg is jelent a sziget-en egy másik — menyasszonnyal. Per-se Cino Teréz menyasszonyságának vé-gé lett és még azonfelül vissza is akart-ák küldeni. A leány Washingtonba fo-lyamodott, ahol ügyét kedvezően in-tézték el.

HARMINCZMILLIÓS BERUHÁ-ZÁS. A New York Central vasutársá-ság a Garanty Trust Co.-től 30,000,000 dollárt vett fel, hogy azzal új beruhá-zásának költségeit fedezze. A vasutár-saság a többek között 11,695 lokomoti-vo-t, teher és személykocsi-t rendelt meg.

A SOKNEVŰ ASSZONY. A múlt héten New Rochelleben ifjabb Smith Miklóst a felesége meggyilkolta és aztán, hogy bűnét palástolja, a házat felgyújtotta. A dolog azonban kide-riült és megindult a nyomozás az assz-onyon előéletének kiderítésé végett. Annyit már kiderítettek, hogy Smithné eddig öt különböző néven adta ki ma-gát s hogy első férje morphiummérge-zés tünetei között halt meg. Kalandok-át élt át akkor, mikor a Blackwell Is-landon ápolónő volt és onnan szabadsá-gokat kérve, New Yorkban orgiákat rendezett.

DOLGOZNAK AZ INDIÁNOK. South Dakota állam Rapid city nevű városából azt az értesítést kapta a kor-mány, hogy 130 felkelő indiánus oda-érkezett és hajlandók a vasutnál kínál-kozó munkát felvenni. A lázadó Ute-indiánokból még 240 ember van, akikre se szép szóval, se karhatalommal nem képesek hatni.

SZÖKNEK A KATONÁK. Az Egye-sült Államok hadseregének létszámáról kiadott jelentés szerint a teljes katonai létszámmal 19,671 emberrel van keve-sebb. A létszámot nem képesek betöl-teni, miután az újonozó állomásokon már egyáltalán nem jelentkeznek senki sem. Ennek oka első sorban abban rej-lik, hogy a civil foglalkozás jobban jö-vedelmez, mint a katonáskodás, másod-sorban pedig abban, hogy a faradságos gyakorlatozástól félnek. Ennek a fent-említett jelentésnek néhány oldala ki-zárólag a katonaszökevényekkel foglal-kozik. Az elmúlt esztendőben nem ke-vesebb, mint 4522 katoná szökött meg. A hadügyi kormány most ez ellen a leg-szigorubbán fog eljárni, ami talán vala-mennyire meg fogja őket félemlíteni.

SZENÁTOROK A VÁLASZTÁS-RÓL. Lapunk múlt számában leközöl-tük volt azt a levelet, melyet Roosevelt Tivadar minisztereihez intézett avég-ből, hogy a miniszteri hivatalnokoknak az ő javára való korteskedését megaka-dályozza. Ez a levél megszóllaltatta Hull Iowa állambeli szenátort, aki va-lóságos elragadtatással beszélt Roose-velt Tivadarról. Hull szenátor azt mon-dta, hogy nemcsak Iowa, hanem South Dakota, Minnesota és Montana államok mind Rooseveltet szeretnék is-mét elnökükné. Az a levél, melyről fennebb beszéltünk s amelyet Roosevelt a miniszterekhez intézett, nagyon meg-nyerte Iowa állam választóinak tetszé-sét, mert, amint mondták, rossz vért szült volna, ha Roosevelt jelölését ál-lami hivatalnokok utján vinnék kereszt-ül, ami azokat a hivatalnokokat a

koncessziós színezetében tüntetné fel. THAW PÖRE. Thaw Harry bünpe-rének tárgyalását, mely december hó elejére volt kitűzve, január elejére ha-lasztotta el a bírő. Jerome államügyész azzal a kijelentéssel tartotta a bírő in-tézkedését helyesnek, hogy csak kelle-metlenséget idézne elő, ha az ünnepek miatt a tárgyalásokat félbe kellene szakítani. Hogy mennyi ideig fognak a tárgyalások tartani, azt könnyű kiszá-mítani, hogy ha az államügyész a de-cember 2-ára kitűzött tárgyalásokat azért tartja helyesnek elhalasztani, mert a karácsonyi ünnepek félbeszakít-ják azt.

RENDŐRI FELÜGYELET. A new yorki rendőrbírák rendes havi gyűlésén szóba jött Watchorn amaz ajánlata, hogy a jövőben a bevándorlók szorosabb rendőri felügyelet alatt álljanak. Watchorn ezt különösen a női bevándorlók-ra való tekintettel tartja ajánlatosnak. A rendőrbírák ezen a gyűlésen azt a ha-tározatot hozták, hogy a jövőben a sze-mélyazonosság megállapító rovatba bevezetik azt is, hogy bevándorolt-e, és mennyi ideje tartózkodik az Egyesült Államokban. A bevándorlási hatóság egy hivatalnokának pedig a jegyzőköny-vekbe betekintést engednek.

RABLÓTÁMADÁS NEW YORK-BAN. Egy vendéglőt rabolt ki New Yorkban az első Avenue és 26-ik utca sarkán öt álarozos rabló. Revolvért szögeztek a tulajdonos és alkalmazott-jai mellé, akik úgy megijedtek, hogy még csak szólni sem tudtak. A rablók először a pénztárból vettek ki minden pénzt, aztán pedig sorba állították őket és sorba rabolták ki valamennyit.

VÉGE A DRÁGASÁGNAK. A chi-cagói husnagykereskedők leszállították a husarukat. Körülbelül 10 perzenttel lesz már most olcsóbb a hus. A chica-go-i piacon a husaruk a következők: 100 font jobb minőségű marhahus 5 dol-lár 50 cent, azelőtt volt \$6.50. A disz-nóhus ára szintén egy dollárral esett, úgy hogy most a legjobb minőségűnek ára 100 fontonként 4 dollár. Ezért az árért adják a kiskereskedőknek, akik a jobbajta husokat fontonként 20—22 centért árulják.

MEGGYILKOLTA A FELESÉ-GÉT. Oakland városában letartóztat-ták Wilkins gépészt az alatt a vád alatt, hogy meggyilkolta a feleségét. Wilkins-é, aki nem sokkal azután, hogy a gyer-mekágyból felkelt, nyomtalanul eltűnt. A dolgról a férj nem tett említést, ha-nem a szomszédok hívták fel a rendő-rség figyelmét. A rendőrség a dolgot tudomásul vette és titokban meg is in-dította a vizsgálatot, melynek folyamán Wilkinsné holttestét meg is találták egy meszes gödörben. A férjet, minden gyamu reá háramlott, letartóztatták.

FELTŰNÉSI VISZKETEGET. Van-nak emberek, akik szerencsétleneknek éreznék magukat, ha a világ nem beszé-l-ne róluk, még ha az, amivel magukról beszélgetni akarnak, otobaság is. Min-neapolis városban Anderson ur és Lem-ke kisasszony a polgári hatóság-előtti kötöttek házasságot, de tulságosan kö-zönségesnek tartották a kérdézősködés-re való feleletést s éppen azért irógé-pen leiratják maguknak a kérdéseket és azokhoz ők maguk ugyancsak irógé-pen lekopogtatták a választ. Az irógé-pen kötött házasságom most Minneapo-lisban nagyokat nevetnek és — irnoki állásokat ajánlanak fel az ifju házaspárnak.

J. D. MOSKOWITZ
Dayton, Ohio. Saját házában.
West side útlet: 1444 Dakota street.
North side útlet: a Kossuth-telepen.
A MAGYARSÁG KIPRÓBÁLT BARÁTJA
Közjegyző. Az összes hajóvonalak kine-vezett ügynöke.
Hajójegyeket elad eredeti áron.
Pénzt küld a világ minden részébe gyorsan, pontosan és olcsón.
Külföldi és hitelesít amerikai és 6-hazai okmányokat.
DAYTON, OHIO.

NÉMETH DEZSŐ
OKLEVELES
AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD.
Peres és perenkívüli ügyek. Közjegyzői okmányok.
TÜZBIZTOSÍTÁS. — REAL ESTATE.
136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán)
SOUTH BEND, IND.

A NAGYVILÁGBÓL.

AMNESZTIA. Ferencz József osz-trák császárrá való koronázásának hatvanadik évfordulója alalmából az-zal szándékozik megajándékozni népét, hogy a katonai kötelevényeknek általá-nos kegyelmet ad, ami annyit jelent, hogy ennek az amnesztiának kihirdete-sét után mindazok, akik katonai kötele-zetségüknek eleget nem tettek, büntet-lenül térhetnek vissza hazájukba. Az osztrák császár eme ténykedéséről a „Szilánkok” rovatban is megemléke-zünk.

A DRÁGASÁG ELLEN. Brünn vá-rozásban az élelmiszerek árának folyto-nos emelkedése ellen nagy tüntetést rendezett a város lakossága, melyen a szocialisták akartak maguknak vezé-rszerepet biztosítani. Mikor ez nem si-került, abbahagyták az erőlködést és így módon a tüntetés szép csendben folyt le, amivel többet értek el. Elérték ugyanis azt, hogy a parlamentben is szóvá tessék a dolgot.

RADEZKY-NAP BÉCSBEN. Ra-dezky Venczel József híres tábornok halálának emlékét Bécsben ünnepélye-sen megülették. Szobrára koszorukat helyeztek el. Az ünnepségen részt vett Ferencz Ferdinánd trónörökös is, sőt beszédet is tartott.

A VEZUV MŰKÖDIK. Nápolyból jelentik, hogy a Vezuv ismét működik. Kedden iszonyatos dűbörgés mellett csak egy ömlött belőle a fiist. A körü-lötte fekvő falvak lakossága halálra van rémülve.

UJ BIBOROSOK. Rómában decem-ber 16-án titkos konzisztóriumot tar-tanak, amelyen három érseket neveznek ki biborosá. A nyilvános konzisztó-riumon, mely december 19-én lesz meg-tartva, a legutolsó alkalommal kineve-zett érsekeket díszítik fel a biborosi ka-lappal.

EZERKÉTSZÁZ HALOTT. A La-gua Magna mellett táborozó francia seregre 10,000 arab támadt rá. A meg-lepett francziák eleinte nem tudták, ho-vá kapjanak, hanem a tiszték lélekje-lenlété megmentette őket a csufos vere-ségtől. Hamarosan erőre kaptak és szétverték az arab sereget, mely 1200 halott hátrahagyásával futva menekült a harzitérről.

GONDOSKODÁS. Az osztrák esz-ászár által kibocsátandó amnesztia cse-lekvésre készíti a magyar kormányt azokkal szemben, akik az amnesztia folytán most már majd büntetlenül tér-hetnek vissza hazájukba, ahonnan a ka-tonaköteleztől való felemlükben menekültek. A magyar kormány munka-közvetítő irodákat szándékozik felállí-tani a majd visszatérendő magyarok el-helyezésére céljából.

A PÁRBAJ MIATT. Halleban egy

tan nevű diákok a bíróság Lipskyvel vívott párbaja miatt, melyben az utó-bbit agyonlőtte, két esztendei fegyházra ítélte.

TERRORISTÁK SZÖVETSÉGE-SEI. A berlini rendőrség nyomára jött annak, hogy a német szocialdemokra-ták szoros összeköttetésben állanak az orosz terroristákkal. Megállapították azt is, hogy a szocialdemokratáknak ebben a tekintetben a „Vorwärts” cí-mű Berlinben megjelenő lap a vezére. A további nyomozás során egy titkos raktárt fedeztek fel, melyben a terroris-táknak szánt robbanó anyagok vannak felhalmozva.

VIHAR A HÁZBAN. A magyar par-lamentben nagy volt a vihar, melynek középpontja Justh Gyula, a magyar képviselőház elnöke volt. A vita során feliratkoztak a horvát képviselők is, a kik természetesen horvátul mondták el szónoklataikat. A függetlenségiek a horvátokat nem akarták beszélni en-gedni, mire Justh Gyula elnök oltalmá-ba fogadta a horvátokat. A láрма, zaj oly rettenetes volt, hogy az elnök az ülést felfüggesztette.

ARABOK BETÖRÉSE ALGERIA-BA. Párisból jelentik, hogy a marok-kói arab felkelők betörték Algériába s ezzel visszavonulásra kényszerítették a francia csapatokat. Az ütközetben ti-zenegy francia katona elhullott. A sebesültek száma nagyobb. Francia-országban ennél fogva most oly intéz-kedésre készülnek, amely a marokkói kérdést végleg megoldja.

FIGYELEM!
A vidékről azt az értesítést veszem, hogy honfitársainkat most legtöbb helyen „CHECKKEL” fizetik, miért is tudomá-sukra hozom, hogy aki haza akar utazni, vagy pénzt és hajójegyet küldeni haza, vagy árut rendelni, az a „CHECKKET” hozza magával, vagy küldje KISS EMIL bankárnak, ahol minden levonás nélkül elfogadjatik, vagy készpénzre beváltatik.
KISS EMIL, bankár.
104 SECOND AVE., NEW YORK.

A mi kedvelt bankárunk
JOS. TOMCSÁNYI
— HOMESTEAD, Pa. —
DUQUESNE, Pa.

STENCZEL RICHARD ur
Philadelphianban és környékén képviseli a „Bevándorló”-t. Előfizetési díjak felvételére és nyugtázására fel van hata-lmazva.

United States Health and Accident Insurance Co.
I. B. PITCHER, President.
BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET
— ELLEN. —
KELETI FŐIRODA: 76 William street, NEW YORK.
SEGÍTSÉG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET ELLEN!
Aki családját és önmagát szereti, siessen beiratkozni.
Beiratási díj 5 DOLLÁR, havi járulék 1 DOLLÁR.

AKI természetesen módon megbetegszik, féléven át minden napra egy dollárt kap.
AKI baleset folytán megbetegszik, egész éven át havonta 20 dollárt kap.
AKIT utazás közben baleset ér, heten-kint tíz dollárt kap.
AKIT baleset folytán utólag a halál, örö-lőseinek a társaság kétszáz dol-lárt ad.

MAGYAR KÖRLEVELET, MELY MINDEN TOVÁBBIT MEGMOND, KIVÁNATRA INGYEN MEGKÜLDÜNK MINDENKINEK BARHOVA.
Mindenk levél ily czimzendő:
UNITED STATES HEALTH & ACCIDENT INSURANCE CO.
76 William street, NEW YORK CITY.

ALAPITATTOTT 1889. EGYESÜLT ERŐVEL.
JACOB KLEIN
MAGYAR BANK HÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG,
KÖZJEGYZŐI IRODÁJA
1340 Penn Avenue, PITTSBURG, PA., és 207—6th Avenue, HOMESTEAD, PA.
KÜLDÜNK PÉNZT az 6-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postai feladó vévenyt.
VESZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pénzket elhelyezünk bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszerezzük az eredeti betétkönyvecskét.
ELADUNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajóutársulatok eredeti áron és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról tovább-íthatnak New Yorkba.
ELFOGADUNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVÁRA IS.”
MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITELTÁRSULAT, DUQUESNE, PA.
Két százalék csekkszámlára. Négy százalék betétszámlára.
ALAPTOK ÉS FŐLÖSLEG \$175,000.00.

Hazai Dolgok.

Pista megnősült.

BUDAPEST. Pista, a Kossuth Ferenc magyarruhás Pistája, aki a kisujjában tartja a magyar politika minden előjövő eseményét és aki hatalmasabb ur ebben az országban, mint bárki más, megnősült. A terézvárosi plébánia-templomban esküdt hűséget Pista — hivatalosan Vida István. — Kertész Irma kisasszonynyal. Az esküvő díszes volt, előkelő vendégek is megjelentek, mert Pistát szeretik és tisztelik mindenfelé. Ott volt az esküvőn Sztérenyi államtitkár, Thormay Géza és Pallay Sándor titkárok és sokan mások. Kossuthot a betegség akadályozta meg abban, hogy megjelenjen a Pista esküvőjén. Pista egy látászik, csak arra várt, hogy megszavazzák az indemnitást, most, hogy hat hónapra biztosak az ország pénzügyei, bevezették a házasság révén. A fiatal párnak különben nagyon sokan gratuláltak a Kossuthhoz bejáratos politikusok közül.

Öngyilkos gabonaügynök.

BUDAPEST. Az új, fényes bérze-palota márványköveinek színet pirosra festette egy tökmekret bérze-látogató vére. Tizenkét óra előtt néhány perczel, az épület egyik félreeső helyén fűbellette magát Messer Gyula gabonaügynök. A körülbelül negyvenesztendő börszánert egy szolga találta meg felholtan, véresen, ahogy jobbkezeben göröcsösen szorongatta a gyilkos revolvert. A tözse orvosa megpróbálta a mentést, de nem ment sehogy a dolog és kihívták a mentőket, akik eszméletlen állapotban szállították be az életunt a Rókus-kórházba. Zsebében papíroszt találtak a következő utolsó sorokkal:

Bocsássatok meg ezért a tettemért. Bocsássatok meg, de nem tettem másokért. Gondoskodjatok szegény fiamról!

Messer Gyula újdélki születésű gabonaügynök. Pár esztendő előtt nősült, elvette feleségül a mindszenti patikus leányát, akivel azonban nem a legboldogabb családi életet élte. Van egy hét-esztendő fiacskája, akit nagyon szeretett, de a halált még jobban, ezért kereste az öngyilkosságot. Messer valamikor jómódu ember volt, de a börszen elvesztette vagyonát s csak napról-napra élt. Most legutóljára különösen rosszul ment a sora. Nem bírt megélni, ami kevés pénzbe jövedelme volt, az elveszett. Elhez járultak a családi bajok is és az aránylag fiatal gabonaügynök végképpen megunta az életét.

Minap reggel korán kelt, szinte kisérrant Teréz-körtől lakásáról és délfelé félbélte magát. Az öngyilkosság nagy riadalmat okozott a börszen, de egy félóra múlva már el is felejtették Messer Gyulát, aki most a Rókus-kórházban haldoklik. Alig vitték el a mentők szegény Messer Gyulát, a tözsei választásokat intéző bizottság tisztelt Weisz Károlynál, a tözse új alelnökénél. Gál Károly mondta az üdvözölő beszédet, melyre az új alelnök válaszolt.

Elmeorvos a színpadon.

BUDAPEST. Van itt Budapesten, különféle fantasztikus ismerőseink között egy rendkívül ember: dr. Hegedűs József. Nem közönséges multja van. Mint elmeorvos kezdte a pályáját, utóbb vidékre került egész fiatalon kórházi főorvosnak. Jó, ügyes, tehetséges ember volt, de egy súlyos hibában szenvedett. Híre terjedt, sőt be is bizonyosodott, hogy Hegedűsnek homosexualis hajlamai vannak. Emiatt elkergették a vidékről és Hegedűs Budapestre került főorvosnak.

A Kerepesi-úton nyitott műtermet, mely azonban sehogy sem ment. Mindenkinek tudta, ismerték Hegedűs gyöngéjét és elkerülték a paciensek. Közben gondoskodott róla, hogy a világ ne fedezze meg a nevével. Amit senki sem tételezett fel róla: megnősült. Egy más alkalommal kerepesi-úti nyitott ablakán egy fiatal inasgyerek ugrott ki végső kétségbeesésben, mert attól félt, hogy Hegedűs merényletet akar ellene elkövetni.

A polgári pályákon tehát nem boldogult, noha igen képzett, tehetséges és intelligens orvos és legújában elhatározta, hogy másképp keresi meg a kenyérét. Nagy színészi kvalitásokat szerzett magában és elhatározta, hogy színpadra lép. Van is egy nagyszerű találánya, ő maga megírta a szerepeit és legközelebb már a nagyközönség előtt mutatja be a Magyar Színház színpadán, hogy milyen egy dühöngő ördög, milyen a csendes ördög s a gyógyíthatatlan paralitikus. A színpadot ezellának rendezik be és Hegedűs doktor egymás után játszza el megrázóan érdekes szerepeit. A volt elmeorvos már kritikuskok előtt nagy sikerrel adta elő érdekes produkcióit.

Későn került népfényre.

ARAD. Kladván ezeltől négy évvel meghalt a falu egy jómódu gazdája, Balázs Zámfir. A falu papjának, aki egyúttal a halottkémi hivatal is viseli, feltűnt, hogy Balázs fején egy nagy, körülbelül 13 centiméternyi sebhely van. A gazda otthonlevő négy legényfia azt a felvilágosítást adta, hogy apjuk egyszer ittas, behorozott állapotban a padlásról lezuhant és ekkor zúzta be a fejét. A halottkémet ez a válasz kielégítette és engedte, hogy a halottat békén eltemessék. Mostanában azonban hazajött a haláleset idején katonáskodó legidősebb fiu, Jefta, aki hallotta a faluban rebesgetni, hogy édesapját az öccsei, Mitru és Flóraa ölték volna meg. A legényt nyugtalanította a kőszá hir és hogy a gyamu felől megbizonyosodjék, az öccseit feljelentette — mint tetteseket — az alispánnál. A feljelentésre megindították a nyomozást, a mely a legnagyobb titokban öt hónapig tartott. Az összegyűjtött adatok azonban nem voltak elégségesek a tekintetben, hogy a halott tényleg gyilkosság áldozata lett. Hogy az ügyre végre világosság derüljön, az ügyészség elrendelte Balázs Zámfir holttestének exhumálását, ami már meg is történt. A Kladván kiszállított bizottság felásatta a sirt és a koporsó felfeszítése után konstátálta, hogy a már teljesen elporladt tetem csontvázának koponyáján egy 13 centiméter hosszúságú, tompa eszköztől eredő seb helye látható. A koponya a seb helyén egészen át van lyukasztva. Valószínű, hogy a seb ütéstől és nem zúzóástól származik, mert a koponya össze-vissza van repedezve és a seb szélén is összefüredezett a koponyafüdő csont. A terhelő gyamuokokra a két gyilkos testvér és a gondatlan halottkém pap ellen megindították az eljárást.

Aki a családját akarja kiirtani.

BELED. Sopronmegye. Sírva tett panaszt a csendőrsőrn egy szegény asszony, özvegy Keresztes Albertné. A panasz saját fia, a 23 éves Sándor ellen szólt, aki az anyját és nővérét lelővéssel fenyegette. Kiverte a házból a családját, tört, zuzott. Az ellene megindított vizsgálat során ugyan tagadta tettét a gonosz fiu, de a nála talált bűnjelek, a kés, a pisztoly a vád mellett tettek tanubizonyoságot. S ugyanakkor a kezű is véresek voltak a bevert ablakok üvegszilánkjaitól.

Tífuszjárvány.

DEBRECZEN. A város belső részében nemrég tífuszjárvány lépett fel, a mely a napokban átterjedt a külső részekre s a tanyákra is. Az elmúlt héten három halottja volt a betegségnek s tegnap egy kis leány halt meg hasi hagnyázhban. A főorvosi hivatal jelentése szerint a betegek száma harmincz.

Kibővítik a kikötőt.

FIUME. Bayer Andor, a fiumei tengerészeti hatóság mérnöke tervet dolgozott ki a fiumei kikötő kibővítésére, a mely szerint Fiume közelében a vasut mentén nagy áruakadó pályaudvart létesítenek és ezt a kikötővel, illetve közvetlen a hajókkal drótkötél pályával kötnék össze. Bayer a tervet bemutatta a kereskedelemügyi minisztériumban és a helyszínen való tanulmányozásra, valamint a szükséges tervek, költségvetések elkészítésére a miniszter most szakbizottságot küldött ki, a melynek tagjai az eszme felvetőjén, Bayer Andor kir. mérnökön kívül Zelovich Kornél vasuti és hajózási főfelügyelő, Gál András magyar államvasuti főmérnök, továbbá Simanek Emil műegyetemi tanár, Uray Emil és Medanich Romuald vasuti és hajózási felügyelők. A bizottság tagjai most Fiuméba utaztak, ahol a létesítendő drótkötélpálya utvonalat és a pályaudvarnak szánt területet vizsgálják meg. Minap érkezett meg Pulszky Garibaldi zágrábi máv. üzletvezető, a központi ügyosztályok vezetője és együttes tanácskozást tartottak, amelyen a fiumei kikötő kibővítésének kérdését vitatták meg a felvetett eszme keretében.

A verekedés vége.

GÖRGÉNY-LIBÁNFALVA. Pasku Gábor és Pasku Antal, valamint Csicsó Tamás és Csicsó János között verekedés támadt, amely alkalommal Csicsó Tamás és János oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy Tamás meghalt, Jánost pedig a kórházba kellett szállítani, ahol haldoklik. Pasku Gábor és Antalt a csendőrök letartóztatták.

Bécsi betörőt elfogták.

GYÖR. A wieni rendőrigazgatóság körözést bocsátott ki Alt Jenő 23 éves szabóság ellen, aki Varga Jenő úrsá-

val együtt még a nyár folyamán betörték a Burg közelében levő egyik leguagyobb ékszerüzletbe, azonban távozásuk alkalmával a bolt-őr által tetten értek. Vargát elfogták. Alt azonban elmenekült. Minap a győri rendőrségnek sikerült Altot elfognia. Ádatott az ügyészségnek.

Támadás az utcán.

GYÖRÖ. Sopronmegye. A mult hetek egyikén a községben Szigeti Mihály az utcán hazafelé ballagott, midőn eléugrottak Ötvös Agoston és Ötvös János legények. A két legény már régebb idő óta haragban volt Szigetivel, akit azért támadtak meg, hogy jól helybenhagyják. A legények Szigetivel megszurkálták késekkel, de azért az egyik Ötvös-legény is megsebesült, mert Szigeti védekezés közben botjával úgy elrakta, hogy legalább tíz nap kell sebei begógyításához.

Siketnéma rablógyilkos.

KAPOSVÁR. Véres rablógyilkosság történt a napokban a közeli Andócs községben. Keller korcsmáros Rózsza Mihály nevű kocsisát halva találták az istállóban. A csendőrség megállapította, hogy a bűntényt a korcsmáros másik szolgálja, az 57 éves siketnéma Schmidt Jakob követte el, aki a gyilkosság után Rózsát kifosztotta minden nála levő pénzből. A rablógyilkos siketnémat, akit a csendőrség nagynehezen, jelbeszéd után tudott kivallatni, letartóztatták és a kaposvári fogházba szállították.

Betörés a postahivatalba.

KÖRMEND. Kellemetlen meglepetésre ébredt fel minap éjjel felkeltő tájban Obál Mihály felügyelő, a körmendi postahivatal főnöke. Ugy rémlett előtte, mintha valami neszt hallana a hivatalos helyiségekben. Gyorsan felöltözött és töltött revolverrel a kezében, a lakásával szemben levő helyiség felé indult, amikor észrevette, hogy két gyanus alak megijedve a főnök váratlan megjelenésétől, hirtelen az udvar hátul-só része felé menekült. A főnök kétszer utánuk lépett, de nem találta, mire a betörők a deszkakerítéshez támasztott létra segítségével elmenekültek a ködös éjszakában. A lövés zajára csakhamar ott termett az éjjeli őr, a kinek segítségével Obál Mihály főnök megvizsgálta a helyiséget. Nemokára odaértek az értesített csendőrök is, amikor konstátálták, hogy nemcsak a postahivatalba vezető vasajtót elzáró keresztvas van lefeszítve a Wertheim-zárral egyetemben, hanem a vasajtó is ki van nyitva. A hivatalban öt fiókot is feltörték az éjjeli vendégek, szerencsére azonban nem sikerült gonosz tervek s így az elrontott zárrakon és ajtókon kívül egyéb kár nem éri a kincstárt. A betörőket erőlyesen nyomozza a hatóság.

Baleset, vagy gyilkosság.

LIPPA. Minap este a lippai határban Schönbauer Ferenc tekintélyes dísznökerkedő sulyosan megrakott kocsijával hazahajtott. Utközben lovai egy pásztortűz fényétől megbokrosodtak. Schönbauer a kocsirol leest, a lovak keresztül mentek rajta, pár percnyit kínlódás után meghalt. A kocsinak semmi baja sem történt. Szigoru vizsgálatot indítottak már azért is, mert egy verzió szerint kocsiisa ittötte agyon és hogy a gyanut magáról elhárítsa, a kocsi alá dobta gazdáját holttestét.

Nagy tűz.

MEZŐTELEGD. Biharmegye. Bichn János aszfaltipar- és kátránytermékek raktárában tűz támadt. Pár pillanat alatt az egész telep lángban állott. A főépület s a raktárak földig égtek. A készáruk raktárát sikerült megmenteni, ugy hogy a gyár a szállításokat eszközölheti. A kár meghaladja az 50.000 koronát.

Hirtelen halál.

MIHÁLYI. Sopronmegye. Győrváry Ferenc 69 éves gazdálkodó hirtelen meghalt. Mivel Győrvári F. még aznap délelőtt, sőt délután is sokakkal érintkezett, s már fél 6 óra tájban halott volt, elhunytá felett sugdolózás keletkezett, mely azonnal a csendőrség tudomására is jutott és rögtön megindult a nyomozás. A csendőrség rövid idő alatt ki is derítette az öreg hirtelen halálát. Ugyanis az öreg aznap délután négy liter bort fogyasztott el, melyet az egyik korcsmárból hozott s jól beszélt. Estefelé a napi dolgát akarván befejezni, a padlásra ment takarmányért, de szerencsétlenségére, mert midőn fenn volt, hátrahézt, s a körülbelül 3 méter magasságú padlásról leest. Az esése okozta halálát, mert egészen fejére esett, agyrázkódást szenvedett, melynek következtében hirtelen meg is halt.

Pusztító lángok.

NYÖGÉR. Veszprémmegye. Sulyosan sújtotta a tüzvész a községet. Isten-

telen gonosz kezek egy szalmabölglyát gyújtottak meg, mitől este 7 óra tájban a szomszédos épületek, köztük a r. kath. templom is, kigyuladtak és elégték. A bős elem megfékezésére a szomszédos községek segítesapatái megjelentek, de a nagy vízhiány miatt csak pusztá kézzel tudtak valamit megmenteni. A segítesapatok közül különösen elismerés illeti a Vanyola községbelieket, a kik látva a bajt, még vizet is vitték át a szomszédos faluba. A kár 50.000 koronán is felül van. Ennek egy része a biztosítástól megtérül ugyan, de azért egyesek igen nagy kárt szenvedtek.

Halálozás.

PÁPA. Megrendítő csapás érte Bán József honvédluszarj őrmestert és családját. Szép reményekre jogosított fiuk: Bán József, okl. tanító, életének 20 évében, a rajta végzett súlyos operáció következtében Budapesten elhunyt. Holtteste Pápara szállítatván, rendkívül nagy részvét mellett helyzetetett a Kálvária melletti temetőben örök pihenőre.

Halálos villámcsapás.

SZATMÁRNEMETI. Iszka községben minap nyári zivatar volt. A villám beütött Kelesics János házába s Kelesics feleségét agyon sújtotta. A ház leégett.

A debreczeni Kandel Dezső.

SZILÁGYSONLYÓ. A Szilágysonlyón, ebben a kedélyes szilágyi városban polgárság és katonaság hiányában a pénzügyörség elve az, hogy úgy szép az élet, ha zajlik. Minap ismét pazar hangulat uralta a nagyvendéglő összes termét. Egy vándor művésztrupp Kabaret-estélyt rendezett a közönség intelligenciájának élénk támogatása mellett. Ott volt többek között Draskóczy András is, báró Bánffy Albert jászágigazgatója. A honorem direktor virágos hangulatban volt s nem tudni, hányadik flaskónál, felállott az asztaltól, s rákiáltott a pinézére: — Nézze izé! Hozzon nekem rögtön egy bűdös zsidót, mert én zsidóvért akarok inni.

A pinézér körülnézett a teremben, hogy melyik zsidót vigye oda a nagyságos jászágigazgató urhoz megcsapolás céljából. De amíg nézett, nézegetett, egy másik asztaltól szintén felállott egy ur. Közöcs volt, de izmos, látszott rajta, hogy karakán fiu. Nem sokat tévozott, hanem határozott léptekkel odament a jászágigazgatóhoz.

— Én Kandel Dezső vagyok, Debreczenből, — mondotta higgadtan. Itt a zsidó! És ezzel úgy pofonvágtá a jászágigazgatót, hogy az semmiképpen sem vette tréfára a dolgot. A dolognak másnap lovgias elintézése lett. Draskóczy és Kandel kétszeri golyóváltással párbajt vívtak. Sebesülés szerencsére nem történt.

KISASSZONY-FELESÉG.

Egy regény, mely Gömörmegyében kezdődött. Az utóbbi esztendők legkalandosabb, legérdekesebb eseteinek egyike fog

lalkoztatja pár nap óta a rendőrséget. Egy darab regény, amely sötét bepillantást enged Budapest rejtelmeibe. Felvonulnak benne ennek a nagy városnak kétes egzisztenciái, egész szövetkezete az uszorásoknak és czinkostársáknak és össze van hordva ebben az életből merített regényben a könnyelműségnek, léhaságnak és bűnnek egész

DEUTSCH TESTVÉREK

BANKHÁZA
319 East Houston st., New York.
Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumen át a Cunard vonalon.
Pénzküldemények továbbítására az óházába a legmegbízhatóbb cég.
KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar köcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.
Levélczím:
DEUTSCH BROS.,
319 East Houston st., New York.

HA ELADNI

akarja Magyarországon fekvő vagyonát.

HA VÁSÁROLNI

akar földet Magyarországon, forduljon ezen czimre:

John Majoros

402 So. Washington Ave., Scranton, Pa.

TRENTON LEGJOBB FOGORVOSA

Dr. J. S. MILLER

184 SOUTH BROAD STREET.

Olcsó, jó, pontos és fájdalom nélkül

— dolgozik. —

THE STAR BOOK BINDING CO.

Alsóvárosi üzlet: 153 East 4 street

Felsővárosi üzlet: 220 East 109 street

NEW YORK.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát.

JUTANYOS ÁRAK.

KLEIN ISIDOR

MAGYAR BANKHÁZA

101 HAWKINS AVENUE, RANKIN, Pa.

Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt.

Legjobb hajókra ad el jegyeket. Perект, szerződéseket, konzuli hitelsítéseket, katona-ügyeket biztosan elintéz.

KAIL G. ÁRPÁD

BANK ÉS HAJÓJEGYZŐLETE

— Alapított 1890-ben. —

Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az óházába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

EGYEDÜLI SZÉN ÉS FAKERESKEDŐ

TRENTONBAN.

P. A. SPRACKLEN

356-358 SOUTH BROAD STREET.

Olcsó és pontos kiszolgálás.

KARÁCSONYI AJÁNDÉK AMERIKÁBÓL

Ha Magyarországon hagyott szeretettel karácsonyi ajándékkal akarja meglepni, rendeljen nálunk egy ilyen képbemutatott, arannyal vastagon futtatott, 15 ékköves órát, melyet mi Magyarországi bármely részére elküldünk. Ára

SZÁLLÍTÁSSAL EGYÜTT 5 DOLLÁR, mely összeg a megrendelőskor beküldendő. Amerikal lakosok számára \$4.85. Rendelésekor csak EGY DOLLÁRT küldjön, a többit az átvételnél.

LEVELÉT IGY CZIMEZZE:

The American Novelty Co.,

95 Liberty St., New York City.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PENZUTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE

ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

Egri Csillagok.

REGÉNY ÖT RÉSZBEN.

Irta: **Gárdonyi Géza.**

(Harminczadik folytatás.)

Ezzel ő is a ház árnyékába lépett. Köpönye volt ottan. Arra ült, és figyelmeztető nézett a Gergely arczára.

Gergely szintén a padra ült. Összevonta a karjait, és időnkint a csipős árnakállt vakargatva beszélt halkán és óvatosan:

— Az én nevem *Százeczer Arany*. Azt hiszem, elég jóhángzásnak ítéled a nevet.

— De nem álnev-e ez? — kérdezte a bég hunyorítva.

— Hamar kipróbálhatod. A te neved azonban: *Szegény Ember*, bár az két-égtelen, hogy jeles vitéz vagy, és hogy Magyarországon is megfordultál a diadalmas hadjáratban, mindenki tudja.

— Látom, hogy ismersz.

— Hát, hogy röviden végezzünk: te holnap reggeltől kezdve várnagy vagy a Jedikülaban, mászóval tekintélyes rab leszel te is. Évenként egyszer kimehetsz a városba, s ha Allah hosszúra nyújtja az életet, hát életedben összesen huszszor-harminczszor láthatod még Konstantinápolyt.

— Tovább.

— Rajtad áll, hogy nagyobb és függetlenebb utat válaszolj magadnak.

— Hallgatlak.

— A Jedikülaban van egy rab, egy dugdugdag magyar ur: Török Bálint.

— Azt akarod kiszabadítani?

— Te mondd. Hát mondjuk, hogy azt akarom.

— Hallgatlak.

— Velel egynehány új katona is jön: ha más nem: a szolgád. Mi történnék, ha te holnap este kihoznád például Bálint urat, mintha a szultán hivátvá.

— Naplemente után nem jöhet ki a várnagy se.

— A szultán parancsára kijöhet; de hát mondjuk, nappal jön ki, veled és két katonával. Az utczák erre már néptelenek. Te a két katonát visszaküldöd, hallagtok ketten Bálint urral tovább. De aztán ahelyett, hogy a szerájba mentek, a nevezett rabot egy hajóra vezetted; egy hajóra, mely a parton áll, és narancsszínű zászlót lenget. Lehet az a hajó gabonaszállító hajó is, egyszerű csónak is. Nincs olyan sok errefele. Hát mondom: legfeljebb ruhát, köpönyeget változtatok és lekanyarodtok ketten a hajóra.

— Ilyen egyszerűen!

— Nem éppen. A hajó, mihielyt elindul, háromszáz arany olvasódik a markodba, törökül szólva háromezer gurus, vagyis piasztér. Azután akár a vizen, akár a szárazon Tekirdagba megyünk. Ott egy emberünk vár jó lovakkal és ötszáz arannyal téged. Az ismét ötezer gurus. Lemegyünk Athenbe, s onnan Olaszországba, amint az olasz partra lépünk, ismét ötszáz arany hull a markodba.

— Ezerháromszáz.

— Eddig. Azt hiszem, tízévi fizetésed. Gondolhatod, hogy az az ember, aki Debrecent, Szigetvárt és Vajda-Hunyad várát mondja a magának, s aki ezeken kívül ura egy királyi birtoknak, csaknem az egész Dunántulnak, az bizony könnyen kifizeti neked még azt a kilencvenkilenc ezer aranyat is, ha mindjárt a fele vagyonától kell is megválnia.

— És ha nem kapom az első ezrest se?

— Ha akarod, már most is odaadom. A bég gondolkozva nézett maga elé.

Gergely vállat vont:

— Ha látnád, hogy megcsalunk, — pedig olyan magyart még nem láttál, aki csalna, — hát akkor mindig van idő ráfogni Török Bálintra, hogy megszökött, s hogy te utána mentél egymagad és a hajón fogtad el. Akár a hajóról hozod vissza, akár a szárazföldről, neked fognak hinni, mert visszahoztad.

— Hát jól van, — szólt a bég felállva. — Holnap alkonyat előtt egy órával legyen az a sárga zászlós hajó egy nyíllovénnyire a Héttoronnyól. De már a parton várj. Miről ismerlek meg?

— Ha az arczomról meg nem ismeremél, a turbánom szintén sárga lesz, kén-sárga. Erről megismerhetsz.

— Egy órával naplemente előtt.

— Pont tizenegy órákor, — felelte Gergely.

Mert a török időszámítás szerint napnyugtakor van tizenkét óra.

—

XXX.

Éjfél volt, mikor Gergely visszatért.

— Itt van-e még a bagolyképű török? — kérdezte, amint a korcsmába belépett.

— Alszik, — felelte Milciades.

— Megteheted, hogy holnap tizenegy óráig aludjék?

— Meg, — felelte a korcsmáros.

Azzal poharat vett elő. Vízét töltötte bele, és valami port kevert el benne. A por elolvadt, mint a só.

Azután felrázta a törököt.

— Hé, Bajguk! nem akarsz-e hazamenni?

A török felemelte a fejét, és zavaros szemekkel nézett maga elé.

— No, idd meg ezt az egy pohár vizet, aztán menj haza.

A török rá se nézett a pohárra, csak kinyújtotta a kezét. Azután felhajotta. Ismét maga elé nézett. Megmozdult, hogy feltápászkodjék, de megint csak visszahanyaltott.

Gergely öt aranyat nyomott a korcsmáros markába.

— Légy nyugodt, — szólt Milciades.

— Ez innen el nem mozdul akár holnap estig se.

—

XXXI.

A hajót könnyű volt kibérelni. Egy négyvezős görög hajót kiválasztottak az Aranykürtben s megfogadták Tekirdag, amely Konstantinápolytól egy-napi ut. Adtak neki narancsszínű zászlót és két arany foglalt. Délután jókor ott állt már a hajó, ahova Gergely vezette, s napérvészet előtt két órával felvonta a zászlót.

Gergely ezután sietve a korcsmába ment. Felzavarták álmból a törököt s azt mondták neki, hogy az aga a narancsszínű zászlós hajó elé rendelte. Álljon ott a parton.

A török még mindig részeg volt. Sárközinek kellett vezetnie. Ment a jámbor, ment a sárga turbánban. Azt se tudta, reggel van-e, este van-e, csak annyit jegyzett meg, hogy a bég oda-rendelte a partra valami hajó elé.

Gergelyék szanaszét szóródtva esendően lappangva mentek utána.

Ha elfogadta a bég az ajánlatot, akkor amint a hajóra lép,ők is azonnal ott teremnek. Ha pedig a bég nem mer vagy nem tud eszelekedni,akkorám ő lása, hogyan értik meg egymást a sárga-turbános atyafival.

Az első kérdés az volt, hogy hozzá-e a bég Török Bálintot?

Ezt Cserhátra bízták. Nem közölték vele, hogy Bálint ur szökésre indul, csak azt, hogy a szultánhoz vezetődik, s még egyszer látni akarják. A jel az volt, hogy ha megpillantja a bég, a két katonát és Bálint urat, felnyúlászkodik az utcasarkon a vadszőlőre, mint-ha egy levelet akarna szakítani. Ezt Mekesey körülbelül ezer lépésnyire megláthatja, s inthet a társainak.

Ők megint ezer lépésnyire járkáltak a part felé. Gergely dervisnek volt öltözve, éva cigányleányoknak, Janesi persa kereskedőnek, Matyi kurd pereczárusnak. Mekesey halárusnak.

Éva ott guggolt Matyi mellett, és perrezt evett.

Pontosan a kitűzött időben felemelte Mekesey a halas fatálat a fejére, és megindult a part felé.

Ez volt a jel. Janesi elsápadt. Gergely kipirult. Talán mindnyájan reszkettek.

S megindultak egymástól száz-kétszáz lépésnyire a part felé.

A hajó ott állott. A szél erősen lobogtatta a narancsszínű zászlót. A hajó tulajdonosa, egy fiatal görög hagy-makereskedő a hajó kormányrudjánál olvastatta a napi bevételt.

— És a hajó előtt ott állott bután a török, a bagolyképű. A fején sárga turbán. Mögötte ott ült a parton Sárközi és most a lábát a zöld tenger-vízben.

— Jön, — mondotta Janesi Gergely mellett elmenve. — Istenem, segíts!

És reszketett.

Gergely visszapillantott. Láttá a bég, amint gyalog sétálva jött a fehér-fejú magyar urral. Mögöttük két dardás, fehérturános katona.

A bég visszafordult és valamit mondott a katonáknak, mire azok megfordultak.

Janesi megindult sebes lépésekkel a hajó felé, de amint Gergely mellett elakart menni, Gergely megragadta a köpönyegét:

— Várj!

A bég Bálint urral ment lefelé békén. Elmentek a kurd pereczes mellett a nélkül, hogy akár erre, akár a mellette álló cigányleányra pillantást vetettek volna.

Bálint uron látszott, hogy ámul és bámul. A bég vidám volt, egyre fecsegett.

Amint leértek a parton, a sárgatur-

bános török háptákba állott.

A bég ebben a pillanatban visszafordult. A kardja elővillant. Visszafelé intett vele. Azután véresemódon rohanta meg a sárgaturbános katonát.

— Az már attól lerogyott a jámbor, hogy a bég a vállára csapott. Nem is védekezett.

Amint a bég letépette a földre, körül-belül ötven katona rohant elő a bokrok-ból és házakból.

Először is a turbános katonát kötözték meg, aztán a cigányt. Majd a hajóra ugráltak fel, s lekapták a lábáról a fiatal görögöt is.

Mindenkit megkötözték, aki csak a hajón volt.

Cserhán a nagy dübörgés és lármá közepette ott termelt és sikkolozva könyörgött Sárköziért. Őt is megfogták és kötelet vetettek a kezére.

A nap éppen leereszkedett a keresztény városrészmögött, mikor Gergely a Konstantin-ozlop mellett visszafordult. A hívei mind ott jöttek a nyomában. Porosak voltak és lihegték.

Gergely megtörölte izzadó homlokát, és azt mondta Janesinak:

— No, ugy-e, hogy nem jó sietni!

Azzal elvegyültek az utca néptömegben.

XXXII.

Julius közepe táján Veli bég Mohácsra ért a szilárdjával és az ötven aknászával.

Valahányszor török sereg ment Budára, vagy a Dunántulra, Mohács mezeje volt mindig a főállomás. Maga Szulejman is ott pihent mindig legnagyobbat. Arra a dombra huzatta fel a sátorát, ahol azon az emlékezetes napon állott.

Mekkán kívül nem volt a töröknek kedvesebb helye Mohácsnál.

A bég sátora már készen állott, mikor a sereg estefelé fáradtan odaérkezett.

A bég először is megfürdött a Dunában, aztán kappant vágatot, és mikor a nap leereszkedett, kiült a sátorra elé.

A mező még fehérlett a tömérelek lócsontjól. A katonák is egy-egy lőfejtették a fatálat, ugy ettek. S mindnyájan azt érezték, hogy a török szerenese mezején vannak.

Az agák valami tizenötön körülállták a bég, és elmondták a napi jelentésüket. Azután amelyek elvégeztek a mondkájait, leült a bég mellé a gyerekek székre. Együtt szokott vacsorázni Mohácsra a tisztikar, s ott még a haragosok is kibékültek.

A bég elé egy lovas posta érkezett ezen az estén. Hirül hozta, hogy Visegrád immár a törökök. Nem is harez utján jutottak hozzá, hanem hogy a várbeliak vízvezetékét elrontották. Kiszomjaztatták a várat. A belvelők Ferdinándtól vártak segítséget, de bizony az olyan magyar király, hogy az Istenre bizza a várait. Amade tehát megadta a kulesot. Csak arra kötött, hogy békésen elvonulhasson. A budai pása megesküdött rá, hogy nem lesz bántódásuk. De bezzeg a népe nem esküdött meg. Amint a magyarok lerakták a fegyvert a vár közepén, s megindultak fegyvertelenül kifelé, a törökök rájuk rohantak és felkonzolták őket.

— No, akkor itt pihenünk két napig, — mondotta Veli bég az agának. Ma alszunk, holnap mulatunk. Holnapután indulunk Nógrádba.

Mert Visegrád után az volt kijelölve a foglalásra.

A török posta folytatta az útját Konstantinápoly felé. Veli bég serege meg nagy alvástra dől.

Mágnap délből egyetlen parancsot adott a bég a tisztjeinek:

— Estére mindenki nálam lesz vacsorára. Van bor, de jó! Az olaszok fognak énekelni!

Vig ember volt a bég. Szeretett enni, inni. S valahányszor a török magyar földre lépett, rögtön elfelejtette a Mohamed próféta bortilalmát.

Azt mondja erre az egyik aga:

— Egy közembernek valami titkos jelenteni valója van, meghallgatod-e? — Hát csak jöjjön, — felelte a bég jókevéten.

Egy alacsony, rókaszemű szilárd lépett elő. A ruhája rongyos, mint valamennyi. A turbánja alig nagyobb, mint egy gyermekszékendő.

— Az olaszokról van jelenteni valója te szolgádnak, — mondotta.

— Hallgatom, — felelte a bég.

— Régóta gyanus a te lábad porának az az öt ember. Az első gyanum akkor ébredt, mikor láttam, hogy az egyik olasz papirosdarabokkal tisztította a többinek a kardját.

— Számár vagy, — felelte a bég.

Tudhatod, hogy azok gyaurok. Mi feledjük a papírost, mert lehet, hogy Allah neve van valamelyik szeleten, de azok a disznók Allah nélkül élnek, sőt még szűkek is alábbvalók az állatnál.

A szilárd rendületlenül állt a helyén, és folytatta:

— A második gyanum Szófia táján támadt. Emlékezhetsz rá, nagyságos bég, hogy zsákmányhozó szekerekkel találkoztunk, s az egyik szekér ott hevert feldőlve az ut mellett.

— Emlékszem.

A csirkés ketrecz széttrört, és a csirkék szétfutottak. Egy vén asszony egyre hitva őket, hogy poláti-poláti! de nem hallgatták rá sem a csirkék, sem a tyukok. Az görög asszony volt. Egy török segíteni akar és szintén kiabál: gák-gák-gák! A baromfi erre sem fut össze. Akkor az egyik fiatal olasz, az a leányképi elveszi tőle a buzás kosarat, és azt kiáltja a baromfiakra: pipi-pi! pitye-pitye-pitye-pityikém! pityikém! Erre minden baromfi öhozza futott. Még meg is fogott egy tyukot és összecókolta.

— Hát mi van ebben?

— Az uram, hogy a tyuk, meg a csirke értett magyarul. De az is ám, aki hívta őket!

A bég hümmentett.

— Hátja olaszul is pipi a csirke? Tudsz te olaszul?

— Olaszul? Nem.

— Hát akkor ne beszélj, te tevé!

A szilárd alázatos meghajlással fogadta a tevé szímet, aztán rendületlen kitértással folytatta:

— Hát mikor Belgrád mellett egy csikót cserélt az egyik szilárd? — Kezeled a neve. Valami paraszt adta el neki és tíz aspert fizetett rá a te katonád. A csikó azonban oly vad volt, hogy senki se tudta megülni. Akkor az a legvállasabb olasz rángrott, mint a párdusz és megnyargalta. A csikó majd összeesett. Hát honnan tud az ilyen olasz énekes lovagolni?

A bég vállat vont:

— Nem a torkával lovagol.

— Engedd, hogy folytassam.

— Hát csak folytasd.

— Az este egy aga jött hozzánk, a legnagyobb természetű aga, akit életemben láttam.

— Manda aga.

— Az. Ahogy elmegy az olaszok mellett, megáll a nyulánk előtt és azt mondja neki:

— Nini, te Bornemissza vagy! Amaz összerendül és azt feleli rá: Nem vagyok az. De isten engem, az vagy te, — mondja az aga: — Bornemissza Gergely. És tovább beszélt hozzá: Hat nem ismeresz engem? Megvan-e még a szép gyűrűd? Használt ám a tanács, amit adtál. Látod, már aga vagyok. Csak hogy nem Hajván a nevem, hanem Manda. Nem fog a golyó.

— És mit felelt az olasz?

— Azt felelte: Nem tudom, mit beszél, de azt tudom, hogy van egy ember, aki hasonlít hozzám. Honnan ismered annak a magyarnak a nevét? Budán tudtam meg, — felelte az aga, mikor Török Bálintot elfogták, az ő kíséretében volt. Ejnye, hogy nem te vagy az. Nagyon hasonlítasz rá. Tíz aranyat vesztetted vele, hogy nem te vagy.

— No hát ugy-e, hogy nem magyar, te elefánt! — szólt megvetően a bég.

— És mégis az, — felelte a szilárd diadalmasan. — Az este meggyőződtem róla, hogy nemcsak ő magyar, hanem valamennyi. Amint a vacsorához üstöt állítottak fel, az egyik belemarkolt a bürokbe, és kihuzta gyökerestől, hogy a tűznek helyet csináljon. A gyökerekkel egy koponya is kifordult a földből. Mind az ötven azt nézték és tanakodtak rajta, hogy török-e, vagy magyar? A te szolgád ott feküdt mellettük és aludni látszott. A te szolgáid tud magyarul.

— Hát magyarul beszéltek? Mit beszéltek a kutyák? — szólt most már mérgesen a bég.

(Folytatása következik.)

LEÁNYKÉRES.

Irta: **Vécsei Jankovich Lujza.**

Ósz volt, mikor újra találkoztak; gyönyörű szép, meleg ősz. A természet ugyszólván mosolyogva haldokolt.

Csendesen, zaj nélkül hullottak alá a fákról az elszárgult levelek. Egy buscsóhajuk nem hallatszott. Elváltak az ágtól, mely hordozta őket tavasztól mostanáig, meghaltak, mert itt volt az ideje és így kellett annak lenni. Buzsuaniok kellett a Naptól, melynek sugaraiban gyönyör volt fürdeni; a szellőtől, mely meglapta álmukat, szerelmes hízelgésével öltetve őket körül; a vihar-

Zeisler Zsigmond

Államilag engedélyezett pénzküldő
20.000 dollár biztosíték
Állami postahivatal. Közjegyző.
LEGOLCSÓBB HAJOJEGYEK.
711 S. Broad St., TRENTON, N.J.

UJ GAZDA! UJ REND!

— Elsőrendű magyar szakácsné —
PITTSBURGBAN
az egyetlen széken berendezett magyar
ÉTTEREM és KÁVÉHÁZ a
LITTLE HUNGARY
ahol izletes ételekre, figyelmes kiszolgálásra talál.
EBÉD és VACSORA ALATT
— KÉTÓRÓ ZENE —
911 FIFTH AVENUE
VAJDA IGNAZ, tulajdonos.

CAFÉ BRESLAU

MAGYAR KÁVÉHÁZ
188—190 második Avenue, New York
a 12-ik utca sarkán.
— Kítűnő M A G Y A R konyha. —
Tulajdonosok: Rabbach és Schembeck.

AZ ÖREG BÉNYASZ

nevé szálloda és vendéglő tulajdonosa
ajánlák üzletiük honfitársak szives támogatására. A szállodában kényelmesen berendezett, szép, egészséges, tiszta szobák jutányos árban— a vendéglőben, mely éjjel-nappal nyitva, olcsón a legpompásabb magyar konyha.
PROK JÓZSEF és DVORSZKY EDE,
512 SECOND AVENUE,
PITTSBURG, PA.

VIOLET ARCZCREAM

Májfolt, szeple ellen legjobb a világon. Őde arcbort ad. Ár 50 cent.
GLADIATOR
legjobb haj- és bajusznövesztő szer. Ár egy dollár. A pénz előleges beküldése mellett bár-hová megküldi a feltaláló:
Dr. J. BACKY, 100 Public Square, Cleveland, O.

HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON NAAR MANFRED

békebíróhoz,
15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J., aki tanácsot, segítségül látja el. **MAGYAR, NEM, T, TÖT, LENGYEL stb.** **TOLMACS MINDIG KÉZNÉL.**

A NAP

A magyar újságírás szentélye, Magyarország legüggetlenebb és legelitéletesebb napilapja.
Felolós szerkesztője: **Braun Sándor.** Politikai főmunkatársai: **Brody Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Reimer Antal.**
A NAP a 48-as eszmény leghebb katonája s a 67-es politika legelitéletesebb újsága.
A NAP nemcsak a legkiténőbb lap, de a **LEGOLCSÓBB IS.**
Előfórtás Amerika területére egyszé 50¢ —
Félévre \$2.50 —
Negyedévre \$1.25 —
Muttatványzatokat készséggel küld:
A NAP kiadóhivatala:
Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-u. 9. sz.

RIZSAK JANOS

passaici pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: **RIZSAK MIHALY.**

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE
127—2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-házba. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.
Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzulátusilag hitelesítetnek. Jogt, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el.
Résm bizott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el.
Az utasokat személyesen elkiszérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FÜKÜZLETEK:

ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. PHILLIPSBURG, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

tól, mely könyörtelenül tépte, szakgat- ta zöld kontóit. Szóval, bucsuzniok kellett az Élettől...

Pedig az ég kék volt, a Nap meleg és a szellő csodálatosan enyhe...

De hiába. A levelekre, hogy mind- ez hazugság. Jön, biztosan elérkezik a pusztulás. Felvirrad egy reggel, a mely már könyörtelenül hideg, ziman- kós lesz. A Nap, mintha sohasem per- szelte volna mohó esőjével a szerelmes Földet, közönyösen bujik a szürke fel- lők mögé, és hideg eső fog hullani a ma- gasból; vigasztalan, egyhangú öszi eső, melynek nem lehet bevégni a végét.

Jobb, oh, százszor jobb aláhullni most, mikor még egy csodálatosan szép világ emléket vihetik magukkal az enyé- szethe...

És hulltak, hulltak az elsárgult leve- lek szakadatlan, lassu keringéssel...

A szép, szomorú leány, aki nem régen temette el lelkének édes, titkos álmát, elmerengve nézte ezt a levelesőt.

Kettő, három a fejére is hullott belé- le; a rozsdavörös színűkkel alig lehe- tett megkülönböztetni a hajától.

A férfi észre is vette ezt. — Nézze, Irma, — mutatott fel egyet — éppen olyan színű, mint a maga ha- ja.

A leány megnézte, kezébe is vette, aztán eldobta.

Nem érdeklí magát semmi a vilá- gon, — mondta Pöcsa, mikor megint vagy egy negyedóráig vártak a hársfa- sorban, anélkül, hogy egy szót is szólta volna egymáshoz.

Irma ránézett gyönyörű szép, talá- nyos szemével. Egy pillanatig gon- dolkozni látszott valamin, aztán meg- szólt az ő halk, álomba ringató hang- ján.

Az utóbbi időben mindig így beszélt; mintha aludnék valaki, akit nem akar felkelteni, vagy jobban mondva, mint ha halottja lenne, kinek nem szabad a nyugalmát hangos beszéddel megzavari.

— Azzal vadol, hogy semmi sem ér- dekel. Dehogyan nem! Minden és mindenki. Érdekel hallgattam, mikor az imént a nyaralásukról beszélt. Tudok örülni a nővére boldogságának, aki egyhetes, fiatal menyecske. Érde- kel itthon is minden legapróbb kis esemé- ny. Jobban gondozom az édespá- mat, mint valaha. Kedvel és örömmel dolgozom. Szeretem a zenét, a jó köny- veket. Előre örülnék a télnek, mikor a meleg, bizalmas kis leányzóhámból fo- gom nézni a hóvihart. Gyakran elláto- gatok majd magukhoz. Szánkálni, kor- colyázni fogunk. Bálókba járni...

Mondja, mit akar még tőlem? — Azt, hogy... éljen... — Hát én nem élek? — Nem! — mondta csaknem nyersen a fiatal ember. — Mindaz, amit most elmondott, nem az igazi élet. Mert az igazi élet csak a szerelem és az — hiányzik a programjából.

Irma lehajította a fejét. Bájós kis ar- cza egy árnyalattal halványabb lett és arnyas pillái alól egy áruló könyesepp készült elötörni.

A fiatalember folytatta: — Négy év óta ismerem és négy év óta szeretem. Irma! Ne, ne szakítson félbe! Most végre felhasználom az al- kalmat és elmondok mindent, ami a szí- vemben fekszik. Nem bánom, akármilyen lesz azután.

Mikor hazajöttem a gazdasági aka- démiáról és elfoglaltam helyemet apám mellett, első látogatásom is ide szólt. Megvallom őszintén, azzal a szándékkal jöttem, hogy annak rendje és módja szerint udvaroljak magának, aztán el- vegyem. Otthon már meg is beszéltük az egész dolgot. Apámék nagyon örül- tek volna. A testvéreim pedig? Iste- nem, hisz tudja, mennyire szeretik! A szó szoros értelmében magukon kívül voltak a boldogságtól. Nem is volt más- ról szó közöttük, mint a jövőről, mely- nek tündöklő képeit ő színezték ki. És folytonosan ostromoltak: mikor váltom már valóra, mikor kérem meg? Hiszen ők nem is sejtették, hogy az egész idő alatt, míg makacs kitartással koptat- tam a Fekete-porta küszöbét, egy tekin- tetét el nem leshettem, egy szavának rezgéséből ki nem magyarázhattam, hogy meggyentem-e irántam való haj- landóságát?

Soha még fiatal leány megközelíthe- tetlenebb, titokzatosabb nem volt, mint maga, amellet, hogy becsületes és olyan tiszta, érintetlen, mint a lilium. Eleinte mindent össze-vissza gondol- tam. Kutattam a rejtély nyitját. Düh- hős féltékenységgel lestem, hogy más nem lesz-e szerencsésebb nálam és csak akkor nyugodtam meg, mikor láttam, hogy akárcsak közelkedik magához szerel- mes szándékkal, úgy jár, mint én. A káröröm csunya érzés, de ember. Kár-

örömmel néztem én is a mások veresé- gét, anélkül, hogy ez balzsam lett volna szívem nagy keserűségére.

Végre belenyugodtam sorsomba, mert nem tehettem másként. Erővel is fel- ráztam magam abból a szép álomból, hogy valaha az enyém legyen. És hogy teljesen elfelejtsem, most nyáron, a fű- dőn, már egészen komoly szándékkal foglalkoztam egy leánnyal, körül tud- tam, hogy szívesen lát a körében. Mi- kor elbuzontunk, megígértem neki, hogy minél hamarabb látogatást tesz- nek a házuknál. A leány elpirult, szem- felragyogott és a kezét ott felejtette a kezemben... Mindmegannyi biztató jel. És mégis — elég volt, hogy magát újra lássam, beszéljek vele és annak a másik leánnyal a képe ugrott a lel- kemből, mintha ár mosta volna le.

Nem, nem tudok én mást szeretni, akárhogy akarnék is. És így nem leszek soha boldog, ha csak valami csoda nem segít rajtam.

— És — tud hinni a csodákban? — kérdezte halvány mosollyal a leány.

— Tudok, — mondta szilárd meg- győződés hangján Pöcsa. — Hisz már az is kész csoda, hogy én ilyen őszintén, tartózkodás nélkül merem beszélni. Hogy elmondhattam mindent, anélkül, hogy nyelvemet megbénította volna az a sajátságos érzés, mely eddig mindig el- fogott, ha a közelében voltam. Most, mintha rés támadt volna a titokzatos- ság fátyolán, mely eddig elrejtette elő- lem a lelkét. A szomorúsága érthetőbb, emberibb, hozzáférhetőbb teszi, mint azelőtt a kedves vidámsága, mindenki- hez való egyforma nyájjassága.

Ez az Irma, aki most itt sétál mel- lettem, fehér ruhájában, fehér arcával, leány; szép, szomorú, édes leány, nem pedig titokzatos tündér, mint eddig volt. És ha nem tudom is bánatának okát, már maga a tény, hogy engedi, hogy észrevegyem szomorúságát, bizta- tó jel nekem, ki vizbefelő módjára, minden szalmaszálhoz kapkodok. Az- előtti játéki türeményként lebegett rám nézve elérhetetlen régióiban. Most itt van velem a földön, a szenvedések hon- nában, hova könnyen elérhet az én vi- gasztaló szavam, melyet lehet, hogy még sokáig nem fog meghallgatni, de biztosan hiszem, hogy eljön az idő, mikor a tekintete, a kézzelírása beszél majd helyette.

...A te becsületes szíved ragaszkodá- sára, érzem, hogy szükségem van. Ma- radj mellettem és én azon leszek, hogy megjutalmazzam a hűségedet...

Ha ezt életem, Irma, nem lesz a föld- ön olyan boldog ember, mint én. Most pedig megyek. Érzem, hogy ezek után, amiket elmondtam, minden további szó banálítás volna. Megyek és vissza nem jövök addig, amíg maga nem hív. Az Isten áldja meg!

Kezét nyújtotta s mire a leány telje- sen feleledhatott volna meglepetéséből, már ott lovagolt el a kertek alatt...

Mikor a ritkuló lombok között meg- pillantotta a leány sugar alakját, mé- lyen megemelte a kalapját. Az arca sápadt volt és nagyon komoly. E pillan- tban szinte szép volt. Szabálytalan, szegletes vonásain valami belső meg- nyugvás ömlött el; a mindent kockára- tevő, sorsával merészen szembeálló ön- érzetes férfi fenséges nyugalma.

Fekete Irma levele Pöcsa Jánoshoz.

Kedves barátom!

Néhány héttel ezelőtt úgy vált el tő- lem, hogy nem jó, amíg nem hívom.

Akkor, megvallom, még gondolatnak is képtelenségnek tetszett előttem, hogy valaha ez beteljesedhetnék. És imé! Itt ülök az íróasztalom előtt és írok ma- gának.

Irok, mert benső, ellenállhatatlan kényszer hatása alatt írnom kell. Sokat gondolkoztam azóta szavai fe- lett. Időm volt rá. Apus nagyon el- van foglalva a maga dolgával és én majdnem miadig egyedül vagyok...

Ezelőtt az egyedüllét nem hatott rám nyomasztólal, sőt kerestem is a ma- gányt.

Ezelőtt...

Itt állunk meg egy küssé!

Azt mondta nekem a többek közt, hogy szerelem nélkül nincs élet. Úgy mondta, mint aki meg vár győzde, hogy én ezt nem tudom, ezt az érzést soha nem ismertem. Őszinte vallomá- sal tartozom magának. Igaz és becsü- letes akarok lenni, amint megérdemli az az igaz és becsületes érzés, amelylyel irántam viseltetik.

Volt egy ragyogó leányálomom. Mely- nek hősté zabolátlan fantáziám megtet- te mesebeli királyfinak.

Ez a titok nyitja. Ez tett engem megközelíthetlenné minden férfira nézve. Ővé volt minden gondolatom,

minden érzésem. Ővé volt a mult, je- len és jövő. Főképpen a jövő... Egy tündérbírodalom, melyhez közelélni nem volt jussa senkinek rajta kívül. A nevét is elárulhatom most már: Elekes Miklós.

Egy ízben csodálatos dolgokat mon- dott nekem. Nem volt az szerelmi val- lomás, inkább egy félelmes vadonban eltévedett gyermek kétségbeesett se- gélykiáltása.

És nekem, aki hat évvel fiatalabb vol- tam nála, szánakozó gyöngédséggel telt el a szívem iránta. (Ez az érzés egészen megévsztett. Mint testvére, akartam vigasztalni, biztatni.

Akkor mondta azt is, hogy én valami- kor szép leszek. Sokan fognak rám vá- gyakozni és ő nem lesz már a közelem- ben, hogy megörizzem engem.

Nyomban fogadást tettem magam- ban, hogy megörzöm hát én magam az ő számára.

Kérte a gyűrűmet is; a vékonyka kis aranygyűrűmet, amit az édesanyámtól kaptam és soha még egy pillanatra sem váltam meg tőle. És neki egy kéro szá- vára, egyetlen sóvár pillantására oda- adtam, hogy legyen hát talizmánja, a mely óvja a rossztól és védelmezze a ki- sértések ellenében...

A talizmán nem vált be. (Ki tudja, hová jutott az én kis szent gyűrűm az- óta? Milyen sárba, pocsoljába dobták bele?) A bájós, ártatlan idillnek na- gyon közönséges befejezése volt. Any- nyira közönséges, hogy én majd meg- haltam, nem a bánattól, hanem a szé- gyentől. Futottam volna ki a világból, mikor eszembe jutott, hogy mennyi szent, imádságomba menő érzést pa- zartottam én arra az emberre, aki talán abban a pillanatban elfelejtett már, mi- kor a falunk határát elhagyta.

És az üdvösségemet adnám érte most is, ha értésére adhatnám, hogy mennyi- re meg... nem, nem vetem meg, arra nem érdemesitem, de hogy mennyire közönséges most már előttem.

És ha szomorú voltam és vagyok még most is, csak azért van, mert az eltöko- zt, soha vissza nem téro időt sajnálom, fiatal életem legszebb négy esztendőjét, melynek minden pillanata az övé volt. Az övé, aki élte világát ezalatt a maga módja szerint, szeretteket mindenki- vel, aki az útjába került, köze hirnév- hez és díesőséghez is jutott, mégis el- szöktetette magát egy idős mágnás- asszonnyal, kinek milliói vannak. E, csunya lehet az élet odakünn, a nagyvilágban!...

Fázom... Zimankós, rut idő van. A hideg öszi szél könyörtelenül tépázza a fák csupasz ágait az ablakom előtt. Esik az eső. Az ég úgy tele van csunya, lomha felhőkkel, mintha soha többé nem akarna kiderülni.

És ezen a lehorgoló, hideg szürkés- gen, mint biztató, meleg sugár, tör fe- lém a maga hűsöges két szemének szer-elmes tekintete. Jó volna, ha most itt lenne mellettem, hogy együtt néznénk a pogány idő garázdálkodását.

Jöjjön, ha ugyan őszintén vallomá- som nem riasztotta el.

Ki tudja?... Olyan mindenben kételkedő, bator- talan lettem... Érzem, hogy édes lenne megint hinni a jóban és bizoni a jövő- ben...

Tanítson meg rá! Igérem, hogy fogékony tanítványa leszek.

Annyit máris sejték az élet nagy tu- dományából, hogy nincs üdvösségesebb dolog a világon, mint boldoggá tenni azt, aki minket nagyon szeret.

BORSZÉKI GYÓGYVIZ

A VIZEK KIRÁLYA — Különleges szer gyomorban és köszvény ellen. — Orvosi szaktekintélyektől a legmelegebben ajánlva, hólyag és vizeleti szervek bántalmainál, vesébajoknál, cukros húgyár. a torok és tüdőszervek bajainál, epkö és gyomor-megbetegé- déseknél. Egészségesnek kiünő izni, igen üdítő ásványvíz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. EGYEDÜLI KÉPVISELŐ az EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN VIDDER EMIL IRODA: 36 Ave. C. RAKTÁR: 40 Ave. C. NEW YORK. — MINDENKI ÁLTAL MEGTEKINTHETŐ. —

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, a kilencedik utca sarkán — Kitünő ételek és italok — A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE — Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene —

I. BOSS 111 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. KOLONÓSEN JO A KOSSUTH ÉS GRÓF BATTYÁNYI DOHÁNY. Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is.

YOURKVILLE BOULEVARD 1393 MASODIK AVENUE Tulajdonos: BIRNBAUM L. a 72. és 73. utcák között. MIDENNYAR CZIGANYZENE — Kitünő magyar ételek és jó italok. — Pontos kiszolgálás. POMPÁS BILLIARDSZTALOK.

THE 'STATE BANK' AZ ÁLLAM BANKJA 378 Grand Street, New York City. Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másadalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. J., alpenztáros Kneisel János. Tőke, felezés, nyeresény. 18bb, mint \$1,000,000 Betétek több, mint \$16,000,000 Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe. HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG. Alakult 1906. február 27. Cleveland, O. A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekének védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén. Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

THE CITY BANK CO. BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ. Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. — 10 AVENUE és PEARL ST. sarkán. SOUTH LORAIN, Ohio.

The Friedman Print 215 BOWERY — NEW YORK. Elváltja az alapszabályok és mindennemű nyomtatványok elkészítését. — Kitünően felszerelt magyar nyomda. — Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

THE RISING SUN BREWING CO. CSEHORSZAGI módon készülő SÖR A legvilágottabb arany árpából, malátából és mézarmatos cseh kőmlőből főzik. FELTÉLTLEN JOBB BARMILY IMPORTÁLT SÖRNÉL. ELIZABETH, N. J.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK. E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ALLAM. Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York. Kliss Emil, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll. Németh János, 457 Washington street, New York. Deutsch Testvérek, 319 Houston st., New York. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hi- vatal. The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York. Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapí- rok megvétele és eladása. Nemzetközi Utazási Iroda és Pénzküldő Társaság, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.

PENNSYLVANIA ALLAM. B. Hender, successor to A. Hender Son & Co. Cassandra. Pénzküldemények Magyarországra és Euró- pa bármely részébe olcsón, gyorsan és bizto- san. Hajójegyek az összes vonalokon az ó-ha- zába sehol elősőbban nem kaphatók. First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alapítke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter. Roth József és Fial, a Monongahela-völgynek legrégebb bankháza, saját épületében, 655 dik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport. Pénzküldés az ó hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mel- lett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel ki- állítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Czím: Jos. Roth and Sons. Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takaréék és Hitel Társulat, Duquesne. Alapítke és fölösleg 175,000.00 dollár. Penn- sylvánia állam legerősebb bankházaival egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött ma- gyar bank Amerikában. Igazgatói és részvé- nyessel magyarok. Fizet két százalékos csekk- számlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénz- küldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda. Klein Jakab, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegyeláruító. KIÁLLT közjegyzői okiratokat és elváltja hazai ügyeknek elintézését. Tomcsányi József, Homestead és Duquesne. Klein Arthur, Rankin, Pa. Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek elinté- zése. Kall G. Árpád, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjeg- zői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

MISSOURI ALLAM. The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok trust-kompanija, Bonne Terre. Bejegyezett 1890-ben. Tőke \$100,000.00 R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkárs és pénztáros.

OHIO ALLAM. Perczel Lajos, 532—534 Pearl street, Cleveland. The Dollar Savings & Trust Co., Youngstown. Vágyon: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, ol- csón és pontosan. Pénzbetétek után 4 száza- lék kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.

WISCONSIN ALLAM. Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Ro- binson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzket elküld a világ bár- mely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM. Rizsák János, 128 Second street, Passaic. Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának iro- dája Budapestben, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul felmel ügynokségének irodá- ja: Fiume, Andrássy-ut 22. Magyar avari- kalak, kik az ó-hazában nehézségekkel talál- koznak, forduljanak oda.

WÁRADY LAJOS Hazai peres és katonai ügyek pon- tos elintézése. PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA. Az összes hajóvonalak képviselője. HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA. magyar közjegyző 449 S. Broad St., Trenton, N. J. Charles R. Kear Harry F. Potter elnök pénztáros. ELSŐ NEMZETI BANK FIRST NATIONAL BANK MINERSVILLE, PA. Alapított 1864-ben. Schuykill- County legöregebb nemzeti bankja. Alapítke \$50,000.00 Tartalékalap és szét nem osztott nyeresény 75,000.00 Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felké- résre azonnal visszafizeti. Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszközöl.